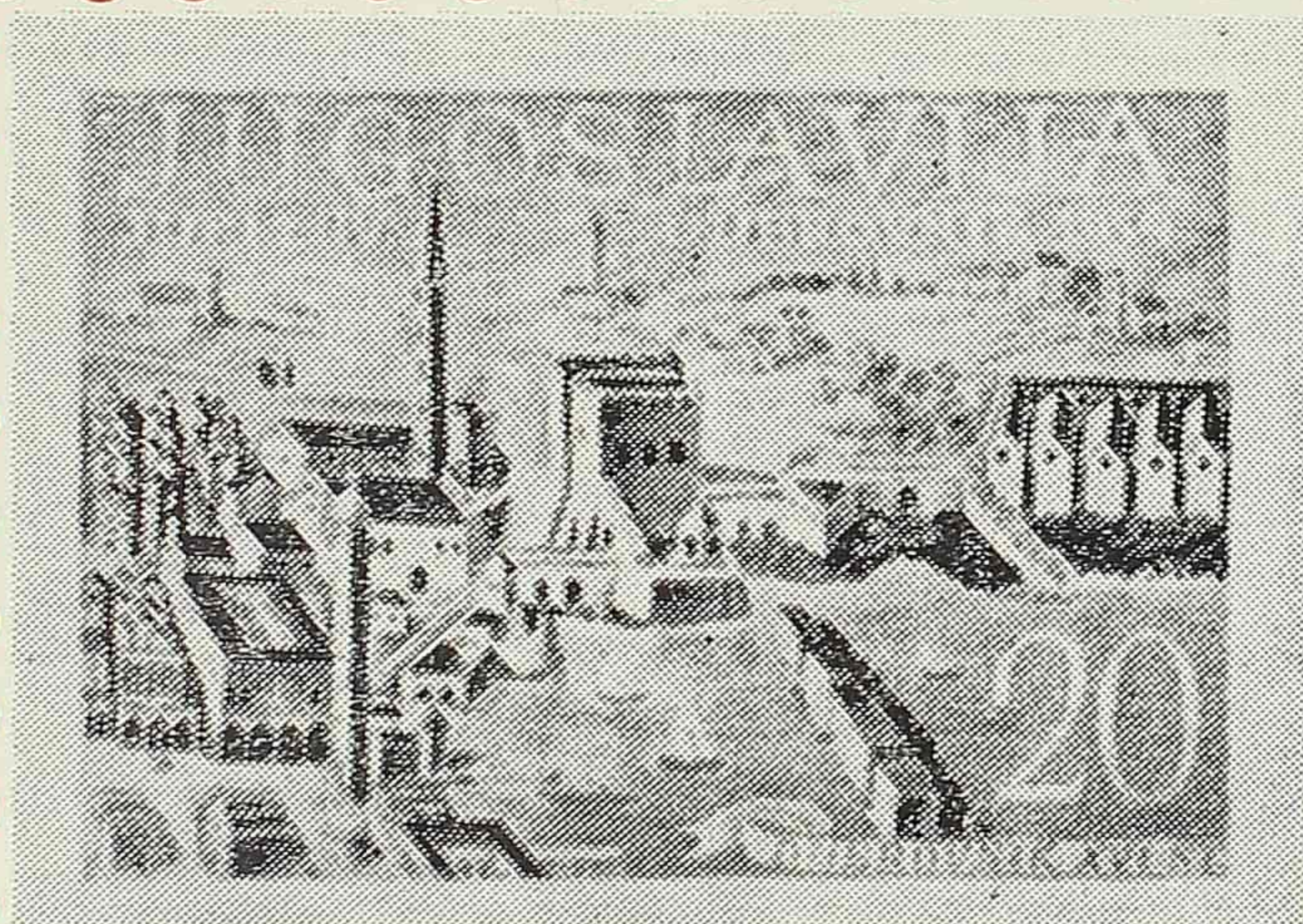

ФИЛАТЕЛИСТА

Оријан
Савеза филателиста Србије
БЕОГРАД

3-4

XI ГОДИНА 1959

„ФИЛАТЕЛИСТА“ ОРГАН САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ БЕОГРАД

Власник и издавач: САВЕЗ ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

Уредништво: Сремска ул. бр. 6/IV

Одговорни уредник: Риста Аћимовић, Београд, Св. Саве 22а — Тел. 44-367

Све рукописе, наруџбине, рекламације слати на адресу: Инж. Александар Петровић, Београд, Војводе Драгомира ул. 25. — Тел. 40-277

Рукописи се не враћају.

САДРЖАЈ

Поздравни телеграми — — — — —	33
Рад и одлуке XI редовне годишње скупштине С. Ф. С. — — — — —	34
ЈУФИЗ IV — Прва Југословенска филателистичка изложба у Дубровнику	36
Инж. Ал. Ј. Петровић: Пригодни жигови употребљавани на територији ФНРЈ — — — — —	37
Олга Ковачевић: ПТТ музеј у Београду за филателисте — — — — —	39
Др. С. Петковић: Дезинфикована писма кроз историју поште — — — — —	40
Др. Б. Новаковић: Геофизичка година на поштанским маркама — — — — —	44
— Филателистичка штампа у ФНРЈ у 1958 години — — — — —	46
Др. Б. Н.: О типовима жига „први дан“ поште Београд 1 — — — — —	47
— Пресељење владе кнежевине Србије из Београда у Крагујевац и отварање првих пошта за јавни саобраћај у Београду и Крагујевцу — — — — —	47
Др. Б. Н.: Пошта одреда ЈНА — ППЕГ у Египту — — — — —	48
— Омладинска страна — — — — —	49
— Кроз филателистички свет — — — — —	50
— Наше марке — — — — —	51
— Пригодни жигови — — — — —	54
— Одговори и обавештења — — — — —	54
— Вести из Савеза — — — — —	54
— Нове марке — — — — —	57

„FILATELISTA“ ORGANE DE L'UNION DES PHILATELISTES DE SERBIE

Propriétaire et éditeur: UNION DES PHILATELISTES DE SERBIE

Rédigé par un Comité de rédaction.

Redaction Rue Sremska 6/IV

Rédacteur en chef: Rista Aćimović, Belgrad, Sv. Save 22a, — Tel. 44-367

Manuscrits, commandes, réclamations doivent être envoyés à l'adresse:

Ing. Alexandre Petrović, Voïvode Dragomira 25, Beograd. — Tel. 40-277

Les manuscrits ne seront pas renvoyés.

S O M M A I R E

TRAVAUX ET DECISIONS PRISES DURANT LA ONZIEME ASSEMBLEE PLENIERE DE L'UNION DES PHILATELISTES DE SERBIE (34); — JUFIZ IV — PREMIERE EXPOSITION YOUGOSLAVE A DUBROVNIK (36); — Ing. Al. J. Petrović: OBLITERATIONS SPECIALES EN USAGE SUR LE TERRITOIRE DE LA RPFY (37); — Olga Kovačević: MUSEE PTT A BEOGRAD POUR LES PHILATELISTES (39); — Dr S. Petković: LETTRES DESINFECTEES A TRAVERS L'HISTOIRE DES POSTES (40); — Dr B. Novaković: „ANNEE GEOPHYSIQUE INTERNATIONALE“ SUR LES TIMBRES-POSTE (44); — PRESSE PHILATELIQUE DANS LA RPFY EN 1958 (46); — Dr B. N.: Types des timbres „Premier jour“ (First day) au Bureau de poste Beograd I (47); — DEPLACEMENT DU GOUVERNEMENT DE LA PRINCIPAUTE DE SERBIE DE BEOGRAD A KRAGUJEVAC ET OUVERTURE DES PREMIERS BUREAUX DE POSTE AU TRAFIC PUBLIC A BEOGRAD ET A KRAGUJEVAC (47); Dr B. N.: BUREAU DE POSTE DU REGIMENT DE L'ARMEE POPULAIRE YOUGOSLAVE — „PPEG“ EN EGYPTE (48); — PAGE POUR LA JEUNESSE (49); — A TRAVERS LE MONDE PHILATELIQUE (50); — NOS TIMBRES-POSTE (51); OBLITERATIONS SPECIALES (54); — REPONSES ET RENSEIGNEMENTS (54); — NOUVELLES DE L'UNION (54); — NOUVEAUX TIMBRES-POSTE (57).

PRETPLATA za celu godinu 720 dinara **ABONNEMENT**
par an: \$ 3,5; — Frs. 1000; — L 1,5; — DM 15. PRETPLATA se šalje na račun Uredništva kod Komunalne banke grada Beograda 101-704-5-289

Cena dvobroja Din. **120**

ДРУГУ ТИТУ и
ЦЕНТРАЛНОМ КОМИТЕТУ САВЕЗА КОМУНИСТА ЈУГОСЛАВИЈЕ

БЕОГРАД

САВЕЗ ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТА ДРУГУ ТИТУ, ГЕНЕРАЛНОМ СЕКРЕТАРУ СКЈ И ЦЕНТРАЛНОМ КОМИТЕТУ САВЕЗА КОМУНИСТА ЈУГОСЛАВИЈЕ ПРОСЛАВУ ЧЕТРДЕСЕТОГОДИШЊИЦЕ КОМУНИСТИЧКЕ ПАРТИЈЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И ЖЕЛИ ИМ ЈОШ ПУНО НОВИХ ВЕЛИКИХ УСПЕХА И КРУПНИХ ДЕЛА У ДАЉОЈ СОЦИЈАЛИСТИЧКОЈ ИЗГРАДЊИ НАШЕ ЗЕМЉЕ ЗА СРЕЋУ И НАПРЕДАК НАШИХ НАРОДА И РАДНИХ ЉУДИ.

ЖИВЕО ЦЕНТРАЛНИ КОМИТЕТ САВЕЗА КОМУНИСТА ЈУГОСЛАВИЈЕ
НА ЧЕЛУ СА ДРУГОМ ТИТОМ!

Претседник
Савеза филателиста Србије

(Инг. арх. Жива М. ЂОРЂЕВИЋ)

ПОЗДРАВНИ ТЕЛЕГРАМИ ДЕЛЕГАТА XI РЕДОВНЕ ГОДИШЊЕ
СКУПШТИНЕ САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

ПРЕТСЕДНИКУ Ф. Н. Р. ЈУГОСЛАВИЈЕ
ДРУГУ ЈОСИПУ БРОЗУ ТИТУ

ФИЛАТЕЛИСТИ СРБИЈЕ СА СВОЈЕ XI РЕДОВНЕ ГОДИШЊЕ СКУПШТИНЕ ШАЉУ ВАМ СВОЈЕ ПЛАМЕНЕ ПОЗДРАВЕ УЗ ОБЕЋАЊЕ ДА ЋЕ НАША ОРГАНИЗАЦИЈА И ДАЉЕ СВА СВОЈА НАСТОЈАЊА УСМЕРАВАТИ У ИНТЕРЕСУ НАШЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ И МИРА У СВЕТУ

Делегати XI редовне скупштине
Савеза филателиста Србије

ПРЕТСЕДНИКУ САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА ЈУГОСЛАВИЈЕ
Др. ИВАНУ РИБАРУ — ЗАГРЕБ

Претставници филателиста Србије окупљени на XI редовној годишњој скупштини шаљу Вам своје искрене поздраве уз жељу да још дуги низ година стојите на челу наше организације

Делегати XI редовне годишње
скупштине Савеза филателиста
Србије

Рад и одлуке XI редовне главне скупштине Савеза филателиста Србије

XI редовна годишња скупштина СФС одржана је 5 априла 1959 год. у просторијама београдских филателистичких друштава у улици Цара Лазара бр. 7. — У 10 часова скупштину је отворио друг Б. Пашковић, извинивши председника инж. Ж. Ђорђевића, који је био спречен службеним путем да присуствује овој скупштини.

Скупштина прихвата дневни ред (објављен у „Филателисти“ бр. 1—2), а затим је изабрано радно претседништво: Инж. А. Петровић, Др. Н. Грујић, С. Остојић, инж. М. Вернер и Др. Б. Новаковић; записничари: М. Гавриловић и А. Александрић и оверачи записника Д. Петковић и Љ. Илић.

Радам скупштине је руководио инж. А. Петровић. Поздравивши делегате замолио их је да поклоне озбиљну пажњу решавању постављених питања и проблема, како би се донели корисни закључци, од велике важности за СФС. Затим поздравља и госте и изражава жеље чланства Савеза да се дође до тешње сарадње између СФС и Ген. дирекције ПТТ на корист и једне и друге стране. Предлаже да се упуте поздравни телеграми: Претседнику ФНРЈ другу Титу, претседнику СФЈ Др. И. Рибару. И предлог и прочитане телеграме скупштина је једнодушно и топло поздравила.

Секретар М. Гавриловић прочитао је поздравне телеграме скупштини: од Др. И. Рибара, Савеза филателиста Македоније и Савеза филателиста Босне и Херцеговине. Скупштина је примила ове поздраве бурним аплаузом.

На основу извештаја Одбора за верификацију пуномоћија делегата (М. Влаисављевић, Д. Јанићијевић и В. Мандић) констатовано је да је присутан довољан број делегата, те скупштина може пуноважно да послује и доноси решења.

Секретар М. Гавриловић прочитао је извештај о раду Управног одбора, у коме се истичу многи успеси, а и лоше стране у раду. Истакнут је пораст броја чланова у 1958 години према претходној години. На крају 1958 године било је: редовних чланова 1662, омладинаца 1234 и пионира 470. — Сарадња са Ген. дирекцијом ПТТ знатно је побољшана, а као позитивне чињенице ове сарадње наводе се: давање до 10 серија размењивачима с иностранством, повећање тиража последње пригодне серије, пуштање у продају жигосаних серија пригодних марака и отварање сталног филателистичког шалтера у пошти Београд 1. — Обрађена је пажња делега-

тима на отварање Поштанског музеја у Београду и препоручено да се филателисти користе прегледом истог, нарочито изложених филателистичких објеката. — Слаба активност у приређивању изложби и смотра и јаче учествовање и постизање завидних успеха на међународним филателистичким изложбама. — Констатован је напредак у раду Секције за унутрашњу размену марака и пораст рада у Секцији за размену марака с иностранством. — Ове године се навршава десет година излажења „Филателисте“, органа Савеза филателиста Србије, који је својим радом постигао видне успехе и признања на међународним изложбама.

После тога је друг Д. Раденковић прочитао извештај о финансиском пословању, у коме је констатовано да је пословна 1958 година завршена са добитком од 114.865 д. У даљем излагању изнео је детаљно активне и пасивне позиције Савеза и часописа „Филателисте“ као посебног носиоца трошкова. Предложен је и биланс за ову годину.

Друг Б. Пашковић прочитао је извештај Надзорног одбора о прегледу финансиског и материјалног пословања код Савеза и код часописа „Филателисте“, при чему је утврђено правилно пословање. Предложио је давање разрешнице Управном и Надзорном одбору за рад у 1958 години.

Друг Ст. Валтер поднео је извештај о раду Суда части у 1958 години.

После прочитаних извештаја отворена је дискусија, у којој су учествовали: А. Петровић, Е. Вајс, М. Литвинов, Д. Рајичевић, Б. Рашковић, Д. Петровић, Б. Станковић, Бировљев, Н. Увалић, Д. Лучић, Ђ. Стефановски, С. Стипић, Д. Тубиновић, Т. Деља, А. Зоц, М. Гавриловић, Б. Пашковић, Др. Б. Новаковић и М. Вернер. — Дискусија је вођена врло озбиљно и у реду; било је похвала и замерака на извештаје, а изражаване су и разне жеље и добри предлози. На замерке давали су обавештења поједини чланови Управе.

По завршеној дискусији примљени су поднесени извештаји и дата је разрешница Управном и Надзорном одбору и Суду части.

Друг Милан Гавриловић прочитао је затим предлоге претседника СФС инж. Ж. Ђорђевића, које је пленум Управе усвојио на својој седници на дан 4. IV. 1959:

1) да нови Управни одбор СФС до краја 1959 године организује заједно прославу десетогодишњице Савеза филателиста Србије и десетогодишњице часописа „Филателисте“;

2) да у вези прославе ових двеју десетогодишњица нови Управни одбор направи спискове свих нарочито заслужних појединаца — организованих филателиста — чланова СФС за оснивање, развитак, организационо учвршћење и популаризацију Савеза филателиста Србије и Савеза филателиста Југославије, и уопште за унапређење филателије у Србији и Југославији, као и свих појединаца — организованих филателиста (главних, одговорних и техничких уредника, чланова редакционог одбора, сарадника и др.), нарочито заслужних за оснивање и за уређивање, издавање и растурање часописа „Филателисте“;

3) да Управни одбор СФС према заслугама разврста поменуте појединце — организоване филателисте у посебне групе; непосредно пред одржавање ових двеју прослава да закаже ванредну скупштину СФС и предложи скупштини награђивање заслужних филателиста „Златном значком СФС“, односно пригодном плакетом, дипломама, споменицима и сл.;

4) да Управни одбор СФС поводом прославе 40 годишњице КПЈ и СКОЈ организује до краја 1959 године пригодну републичку филателистичку изложбу, стим да се том приликом изда посебна пригодна коверта са пригодном марком издатом поводом 40 годишњице КПЈ и СКОЈ-а и издајствује од Ген. дирекције ПТТ пригодан жиг;

5) да Управни одбор СФС, у вези још раније донете одлуке, формира одбор за прославу стогодишњице изласка прве националне марке, стим да исти до идуће редовне годишње скупштине изради нацрт програма за ову прославу;

6) да се за нарочите заслуге награде „Златном значком СФС“: часопис „Филателиста“, одговорни уредник Риста Аћимовић и Сава Аврамов.

Затим је М. Гавриловић предложио скупштини још и ове предлоге Управе СФС.

7) да се надаље сматрају омладинцима и студенти без прихода; и

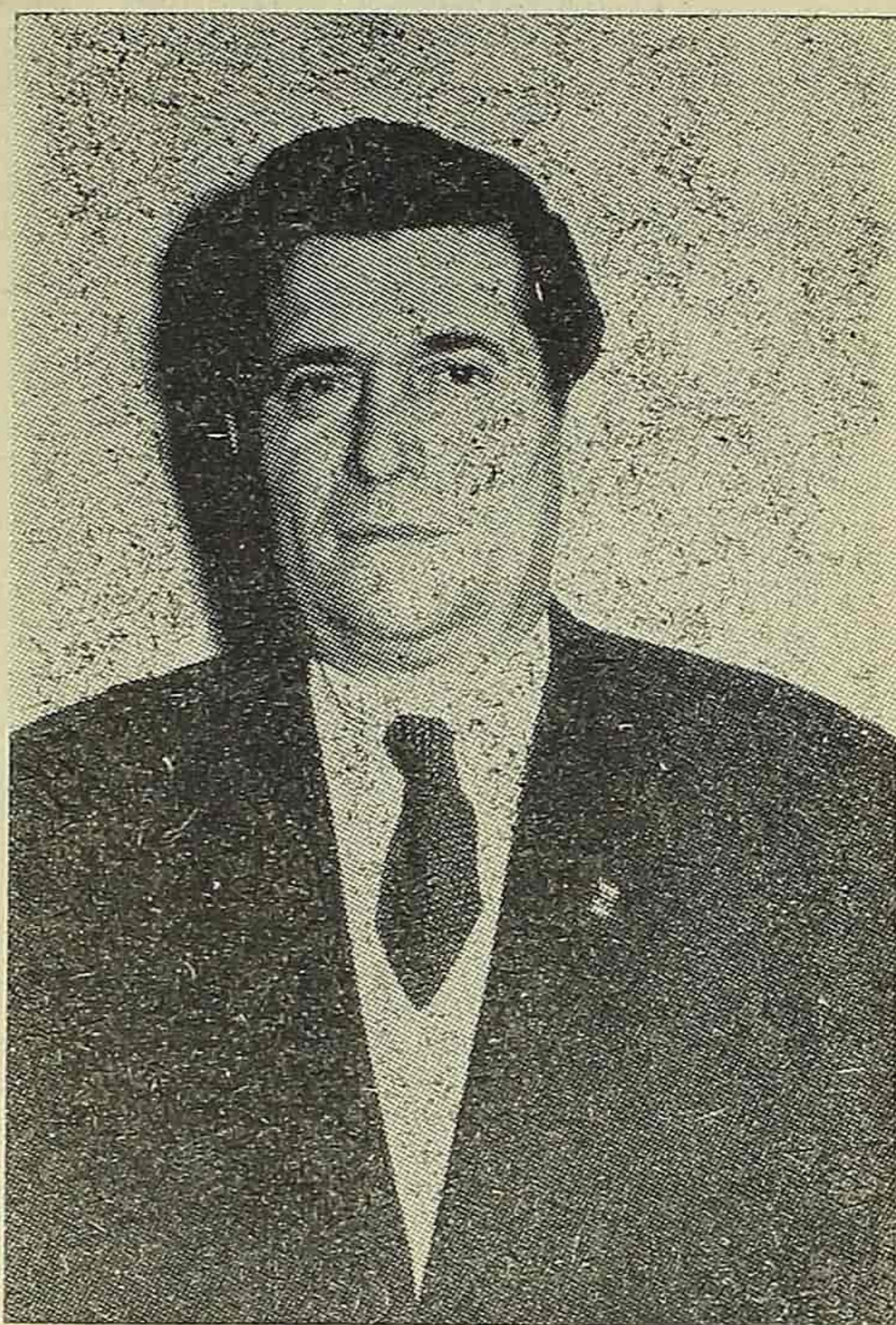
8) да се чланарина, почев од 1 априла 1959 године повећа за 20 динара за редовне чланова а за омладинце да се повећа на 10 динара месечно.

Предлози чланова:

С. Урошевић: да изложба буде организована за време сајма у Београду и да се ступи у везу са Дирекцијом сајма ради евентуалне помоћи за ову изложбу.

Б. Пашковића: да се изврши ревизија чланова за размену са иностранством.

На позив инж. А. Петровића да се скупштина изјасни о овим предлозима, скупштина их је у целости примила.

Инж. А. Петровић поздравља одлуку о награђивању златном значком часописа „Филателиста“, Р. Аћимовића и С. Аврамова; па пошто није био на скупштини друг Аћимовић, поздравља С. Аврамова и истиче његове велике заслуге за материјални опстанак часописа; уручује му златну значку и честита му, са жељом да и даље настави свој добротворни рад за добро часописа и филателије уопште. Скупштина спонтаним аплаузом поздравља овај чин.

Имајући у виду велике задатке који се постављају пред нови Управни одбор кандидациона комисија је предложила повећани број чланова Управног одбора.

Скупштина је једногласно усвојила предлог целокупан кандидационе комисије.

У 13¹/₂ часова закључена је скупштина.

Посетите Поштански музеј
Мајке Јевросиме 13, у згради Ген. дирекције ПТТ

Нова управа Савеза филателиста Србије

изабрана на XI редовној годишњој скупштини Савеза филателиста Србије на дан 5 априла 1959 године

Управни одбор:

Инж. Жива Борђевић (Београд)
Риста Аћимовић (Београд)
Инж. Мирко Вернер (Нови Сад)
Божидар Пашковић (Београд)
Милан Ивановић (Београд)
Јован Поповић (Београд)
Тихомир Деља (Београд)
Синиша Остојић (Београд)
Милан Гавриловић (Београд)
Драгослав Раденковић (Београд)
Синиша Урошевић (Београд)
Михаило Симоновић (Београд)
Драгомир Лучић (Београд)
Др. Сава Петковић (Београд)
Војин Мандић (Београд)
Светозар Петковић (Београд)
Михаило Мирковић (Београд)
Душан Главинић (Београд)
Драгослав Стефановић (Београд)
Милован Матић (Београд)
Драгољуб Раичевић (Београд)
Јуреша Зденко (Београд)
Благоје Петровић (Београд)
Др. Бранислав Новаковић (Београд)
Александар Тараканов (Ваљево)
Андрија Шарчевић (Суботица)
Сава Аврамов (Нови Сад)
Владимир Мојсовић (Нови Сад)
Инж. Божо Бендеља (Краљево)
Инж. Жарко Божјак (Зрењанин)
Милан Влаисављевић (Вршац)
Михаило Литвинов (Кикинда)
Бранко Рашковић (Нови Сад)
Иштван Ердељи (Сента)
Ђурић Тихомир (Панчево)

Надзорни одбор:

Драгољуб Ранковић (Београд)
Душан Петковић (Београд)
Борко Станковић (Београд)
Борђе Дворнић (Београд)
Ернест Вајс (Нови Сад)

Суд части:

Стеван Валтер (Београд)
Др. Никола Грујић (Нови Сад)
Игњат Радишић (Београд)
Љубивоје Илић (Београд)
Милан Илић (Београд)

ДЕЛЕГАТИ ЗА VII РЕДОВНУ ГОДИШЊУ СКУПШТИНУ СФЈ

Инж. Жива М. Борђевић (Београд)
Инж. Александар Ј. Петровић (Београд)
Риста Аћимовић (Београд)
Инж. Мирко Вернер (Нови Сад)
Милан Ивановић (Београд)
Божидар Пашковић (Београд)
Тихомир Деља (Београд)
Синиша Остојић (Београд)
Милан Гавриловић (Београд)
Драгослав Раденковић (Београд)

Заменици делегата:

Андрија Шарчевић (Суботица)
Владимир Мојсовић (Нови Сад)
Михаило Симоновић (Београд)

ЈУФИЗ IV — прва југословенска омладинска филателистичка изложба Дубровник 1959

Покровитељ: Генерална дирекција ПТТ.

Почасни изложбени одбор: Бетица Вељко, Бијелић Срећко, Герасимовски Дмитар, Ивета Др. Нико, Косовић Перо, Крајиншек Тоне, Милановић Никола, Перишин Иго, Радаљ Мирко, Трипало Миха, Узелац Милан, Чулатић Доброслав, Чуљат Јосип.

Изложбени одбор: Претседник Др. Иван Рибар; потпретседници: Георгијев Димче, Герасимовић Др. Владимир, Борђевић Инж. Жива, Ковачић Лео, Шерић Мате, Шибеник Албин; чланови: Буторац Мирко, Вернер Инг. Мирко, Дујмић Здравко, Дујмовић Златко, Ђанковић Др. Хуго, Ерцеговић Велимир, Зрнци Желимир, Ивановић Милан, Ивканец Франьо, Крбавчић Јулије, Крелиус Звонимир, Кривак Теодор, Лукачић Јанко, Малојчић Рајко, Надрамија Иво, Печар Бојан, Симић-Вакановић Др. Вук, Табулов Златко, Трбарић Вјекослав, Трипало Ервин, Флего Борис, Хоте Игнац, Христов Стојан, Цвергер Ервин, Шмида

Франо, Шуљак Иво, Шуперак Иво, Шутић Инг. Перо.

Оцењивачки суд: Претседник Зрнци Желимир; чланови: Крелиус Звонимир, Крзнарић Звонимир, Малојчић Рајко, Новаковић Др. Бранислав, Печар Бојан, Харашлић Ибро, Христов Стојан, Цвергер Ервин.

Време и место: Од 24 до 31 маја 1959 г. у Дубровнику у просторијама Умјетничке галерије, — Пут Франа Супила 27.

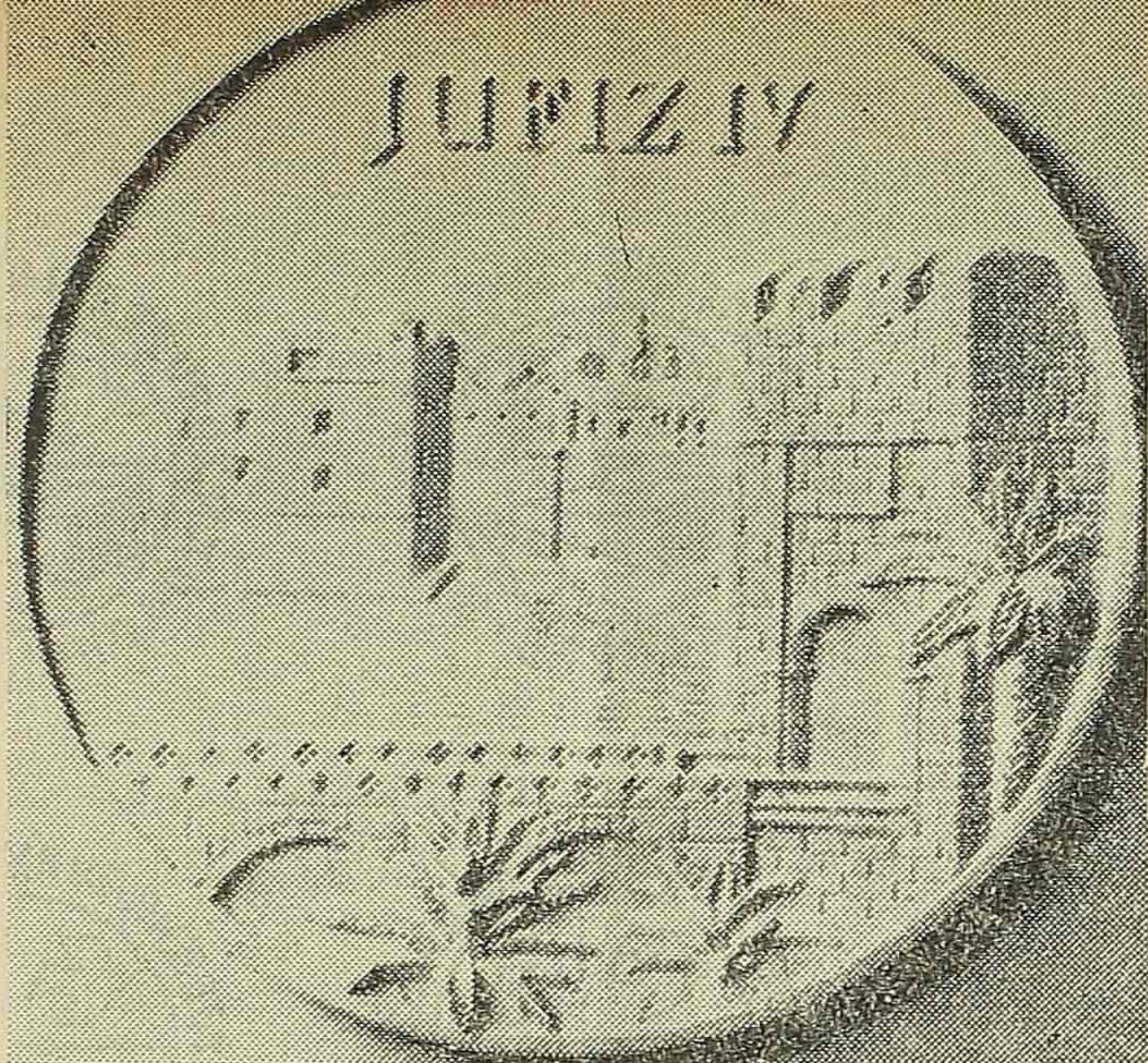
Излагачи: Омладинци и омладинке, те редовни студенти, ако су чланови неке филателистичке организације у ФНРЈ, било појединачно или колективно; затим Генерална дирекција ПТТ, поштански музеји и штампарски заводи.

Приређивач: Савез филателиста Југославије.

Организација: Филателистички савез Хрватске и његов клуб у Дубровнику.

Пријављивање и слање изложака: Крајњи рок за пријављивање је 15 април, а крајњи рок за слање изложака је 1 мај; шаље се на адресу: ИЗЛОЖ-

БЕНИ ОДБОР ЈУФИЗ IV — ЗАГРЕБ, ХАБДЕЛИЋЕВА 2.

Претставник у Савезу филателиста Србије: Комисија за ЈУФИЗ IV. — Београд, Сремска 6/IV или пошт. фах 702.

Изложбена марка: Вредност од 20 динара; претставља Дубровник из XV века.

Литература: „Филателија” бр. 3/59 и „Филателиста” бр. 1—2 и 3—4.

Прописи: Прописи за пријаву и примање изложача; подела изложача; правилник оцењивачког суда.

Шта се излаже: Поштанске марке државних издања свих врста, целине, жигови, предфилателистичка писма, мар-

ке локалних и приватних издања, телеграфске и железничке марке, нацрти, есеји, пробни отисци и новотисци, фалсификати (с посебним назначењем), филателистичка литература, филателистички прибор и остали предмети у вези с филателијом.

Оцењивање: По прописима ФИП-е и ФИПКО-а.

Награде: позлаћена, сребрна и бронзана медаља.

Идућа наша вест о изложби стићи ће директно из Дубровника, са изложбе, — а до тада још један апел омладини: ЈУФИЗ IV ВАС ОЧЕКУЈЕ!

Др. Б. Н.

Инж. Ал. Ј. Petrović

Prigodni žigovi upotrebljavani na teritoriji FNRJ

FNRJ. — 459. — **BEOGRAD.** — 24. X. 1958, za Dan ujedinjenih nacija; odobr. G. dir. PTT Br. 09-12563/1 od 30. IX. 1958; na pošti Beograd 1. — Tekst: „DAN UJEDINJENIH NACIJA 24. X. 1958 / BEOGRAD”. — Okr. (bez okv.) 32. — С.

FNRJ. — 460. — **ZAGREB.** — 24. X. 1958, za Dan UN; odobr. G. dir. PTT Br. 09-12563/1 od 30. IX. 1958; na pošti Zagreb 1. — Tekst: „DAN UJEDINJENIH NACIJA 24. X. 1958 / ZAGREB”. — Okr. (bez okv.) 32. — С.

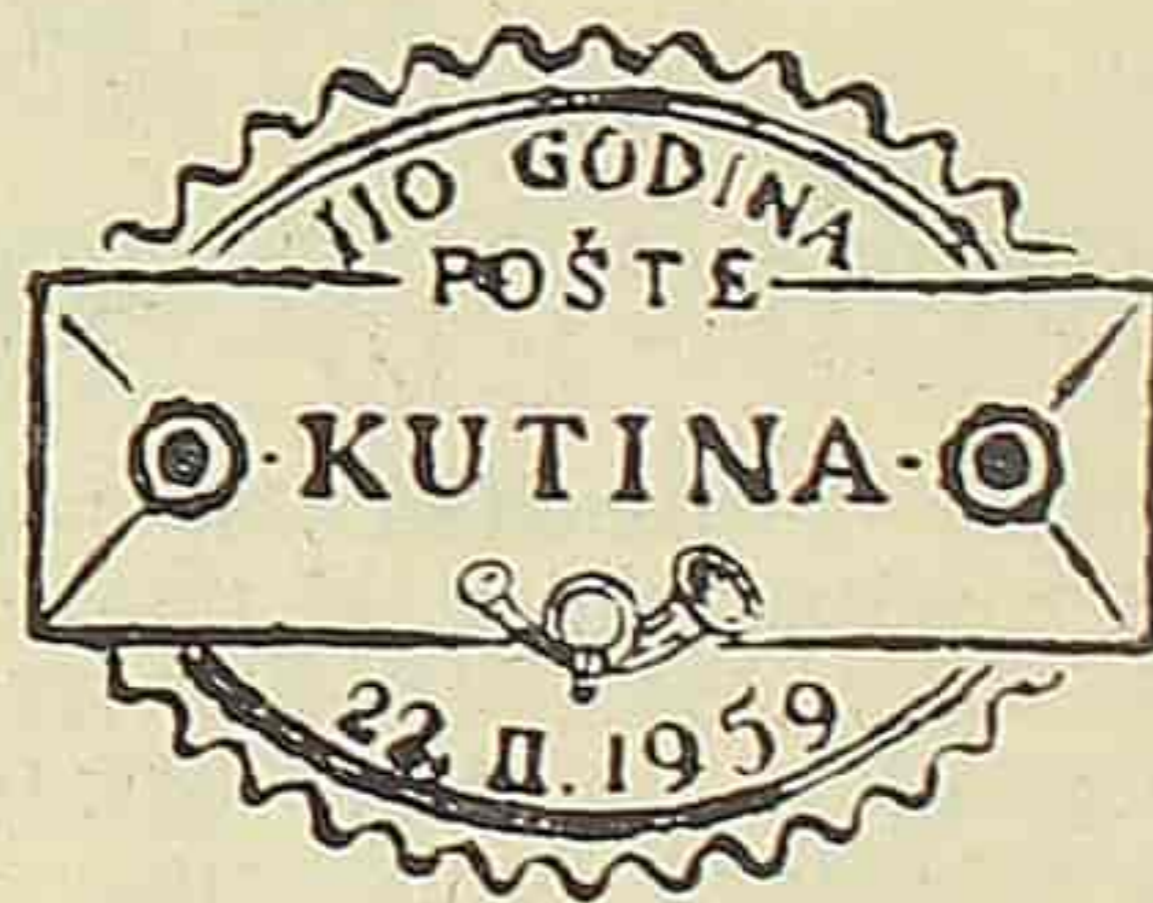
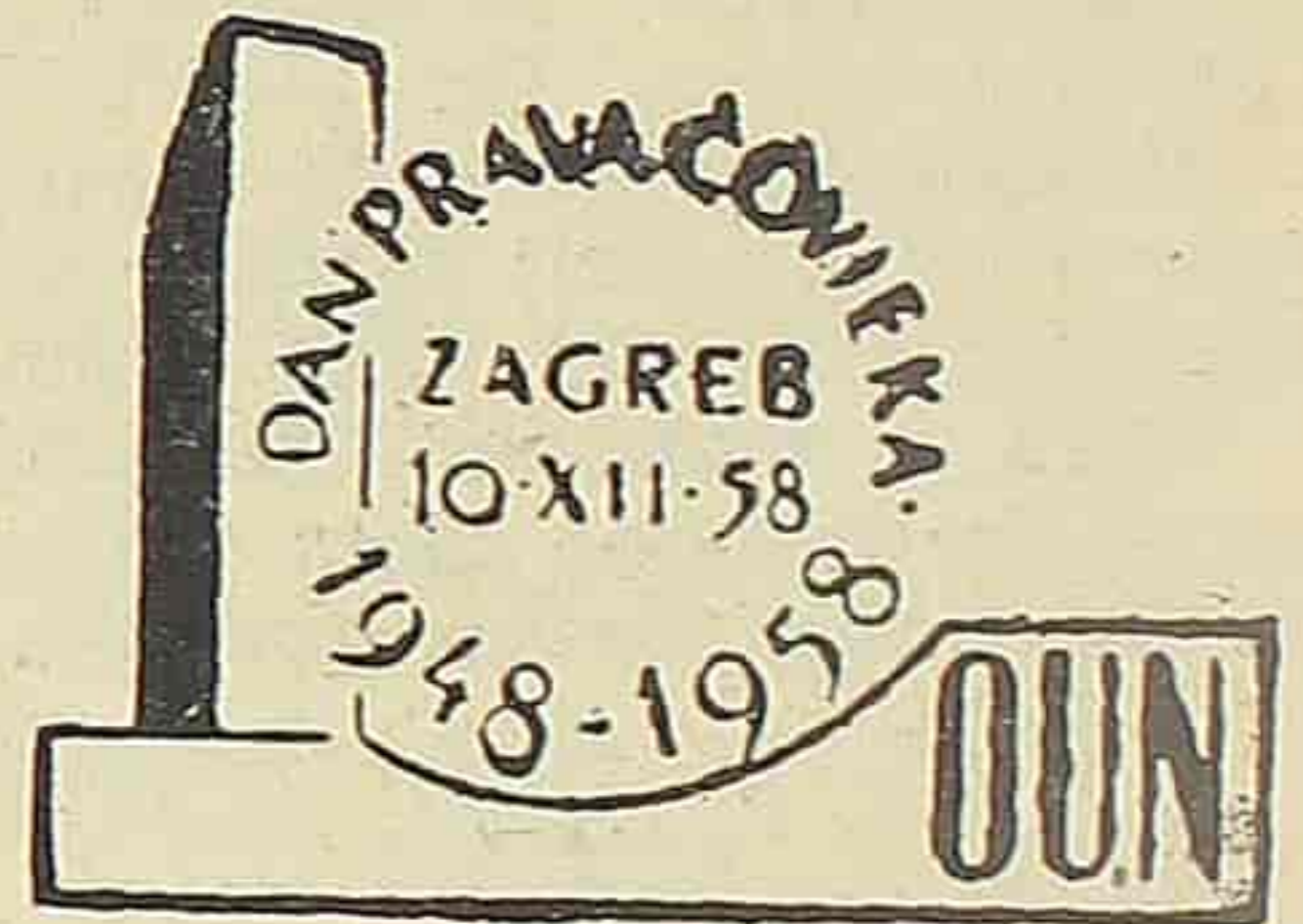
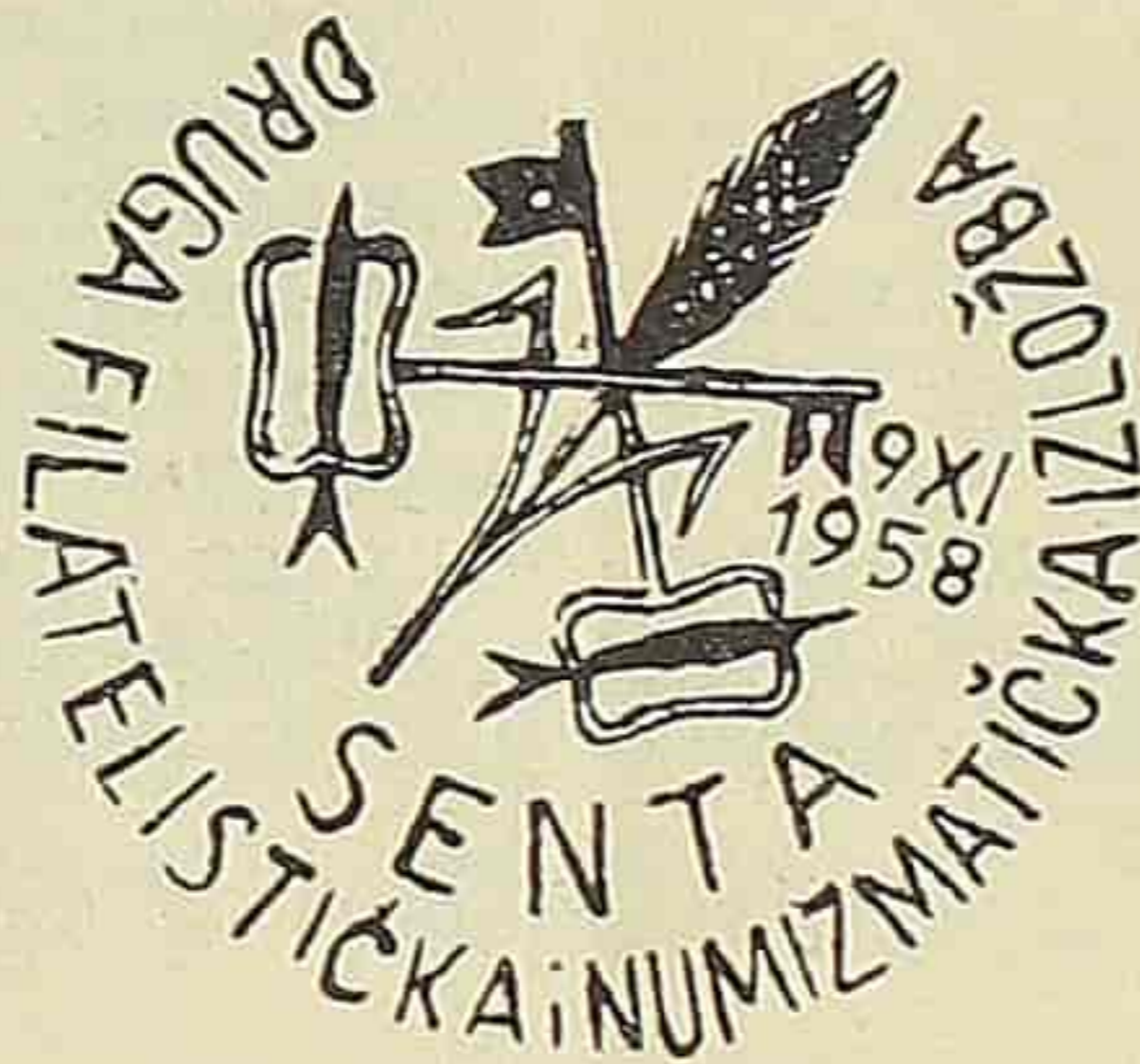
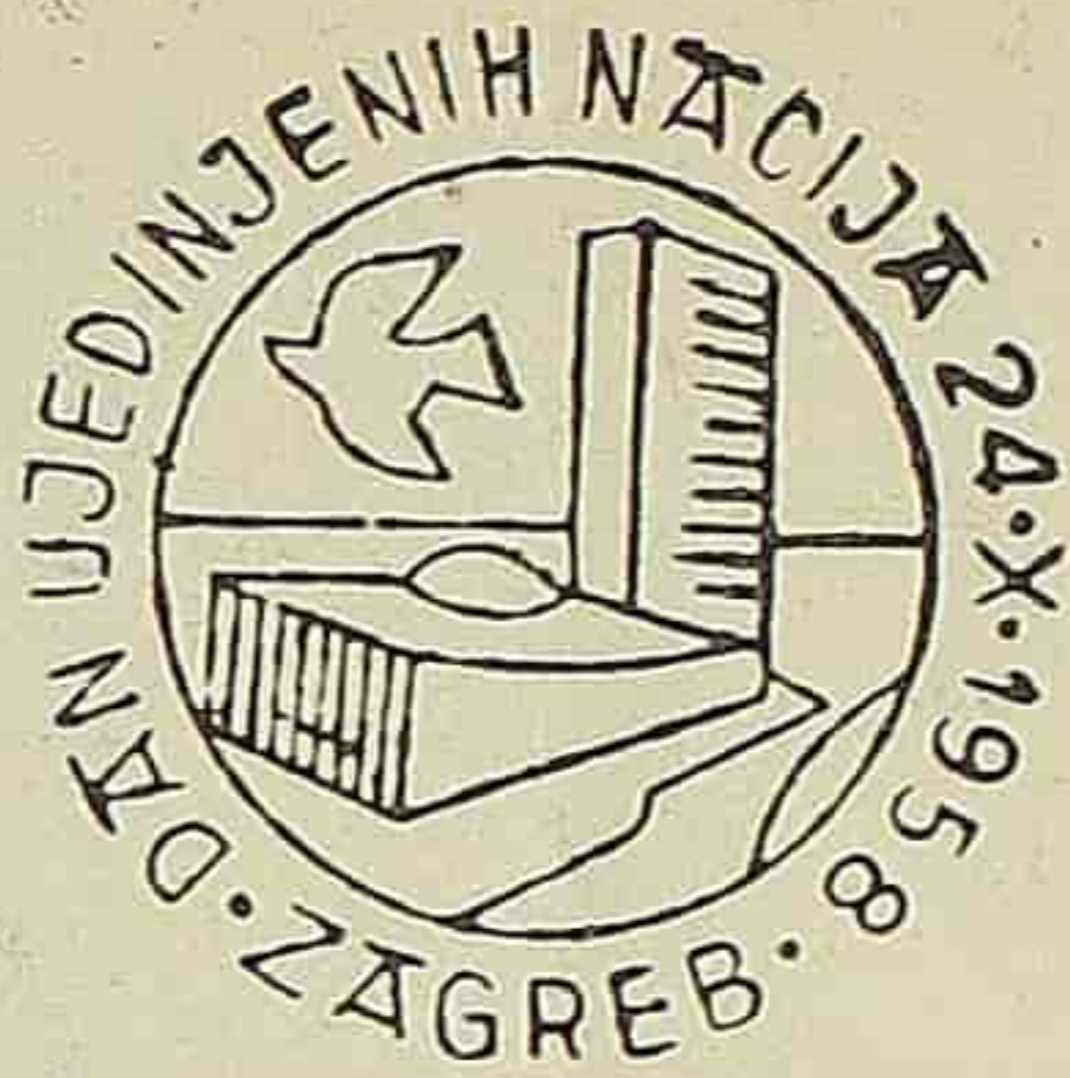
FNRJ. — 461. — **LJUBLJANA.** — 24. X. 1958, za Dan UN; odobr. G. dir. PTT Br. 09-12563/1 od 30. IX. 1958; na pošti Ljubljana 1. — Tekst: „DAN ZDRUŽENIH NARODOV” 24. X. 1958 / LJUBLJANA”. — Okr. (bez okv.) 32. — С.

FNRJ. — 462. — **SARAJEVO.** — 24. X. 1958, za Dan UN; odobr. G. dir. PTT Br. 09-12563/1 od 30. IX. 1958; na pošti Sarajevo 1. — Tekst: „DAN UJEDINJENIH NACIJA 24. X. 1958 / SARAJEVO”. — Okr. (bez okv.) 32. — С.

FNRJ. — 463. — **SKOPLJE.** — 24. X. 1958, za Dan UN; odobr. G. dir. PTT Br. 09-12563/1 od 30. IX. 1958; na pošti Skoplje 1. — Tekst: „DEN HA OBEDINENITE NACII 24. X. 1958 / SKOPLJE”. — Okr. (bez okv.) 32. — С.

FNRJ. — 464. — **TITOGRAĐ.** — 24. X. 1958, za Dan UN; odobr. G. dir. PTT Br. 09-12563/1 od 30. IX. 1958; na pošti Titograd. — Tekst: „DAN UJEDINJENIH NACIJA 24. X. 1958. / TITOGRAĐ”. — Okr. (bez okv.) 32. — С.

FNRJ. — 465. — **SENTA**. — 9. XI. 1958, za II filatelističku i numizmatičku izložbu u Senti; odobr. G. dir. PTT Br. 10472 od 4. IX. 1958. — Tekst: „DRUGA FILATELISTIČKA I NUMIZMATIČKA IZLOŽBA / SENTA”. — Okr. (bez okv.) 36^{1/2}. — C.

FNRJ. — 466. — **NOVO MESTO**. — 21 — 23. XI. 1958, povodom puštanja u saobraćaj autoputa Ljubljana — Zagreb; odobr. G. dir. PTT Br. 14440/1 od 11. XI. 1958; na pošti Novo Mesto. — Tekst: „OTVORITEV / AVTOMOBILSKE CESTE / BRATSTVA IN ENOTNOSTI / LJUBLJANA — ZAGREB”. — Nepr. obl. 30 : 33. — C.

FNRJ. — 467. — **ZAGREB**. — 10. XII. 1958, za desetogodišnjicu Deklaracije o pravima čoveka; odobr. G. dir. PTT Br. 15442 od 6. XII. 1958; na pošti Zagreb 1. — Tekst: „DAN PRAVA ČOVIEKA” / 1948 — 1958” — „OPP”. — Nepr. obl. 39 : 28^{1/2}. — C.

FNRJ. — 468. — **SENTA**. — 10. XII. 1958, za desetogodišnjicu Deklaracije o pravima čoveka; odobr. G. dir. PTT Br. 09-11334 od 4. IX. 1958; i za filatelističku

izložbu u Senti na pošti Senta. — Tekst: „IZLOŽBA UN / DAN PRAVA ČOVEKA”. — Pravoug. (bez okv.) 46 : 20. — C.

FNRJ. — 469. — **TRAVNIK**. — 1 — 7. II. 1959, za I festival pozorišta Bosne i Hercegovine; odobr. G. dir. PTT Br. 704/1 od 15. I. 1959; na pošti Travnik. — Tekst: „I. FESTIVAL AMATERSKIH POZORIŠTA B i H / TRAVNIK”. — Okr. (bez okv.) 32. — C.

FNRJ. — 470. — **KUTINA**. — 22. II. 1959, za proslavu 110 godišnjice pošte u Kutini i za otvaranje nove zgrade za tu poštu; odobr. G. dir. PTT Br. 2470/1 od 17. II. 1959; na pošti Kutina. — Tekst: „110 GODINA / POŠTE / KUTINA”. — Nepr. obl. 35 : 27^{1/2}. — C.

Docnije pronađen mađarski prigodan žig, upotrebljen u Subotici za vreme okupacije, te ga treba umetnuti na odgovarajuće mesto:

M. — 125 A. — **SUBOTICA**. — 22. XI. 1942, za proslavu 300 godišnjice mađarskog pijarističkog reda; na pošti Subotica 1. — Tekst: „MAGYAR PIARISTAK / 1642 — 1942 / SZABALKA 1”. — 2 kr. 34.

ПТТ музеј у Београду за филателисте

ПТТ музеј Генералне дирекције ПТТ у Београду основан је Уредбом о организацији Министарства пошта СХС и Правилником о музеју — 31 јула 1923. године. Делатност овога музеја састојала се углавном на прикупљању и чувању историјске грађе, а нарочито на чувању и прикупљању поштанских марака и вредносница, док су остале делатности ПТТ биле прилично запостављене. Овакав рад позитивно се одразио у погледу прикупљања и чувања материјала, али, негативно је било то, што је била занемарена делатност на пољу прикупљања, сређивања и научне обраде прикупљених материјала, као и то, што овај материјал, а нарочито богати фондови поштанских марака и вредносница нису били излагани, па према томе и неприступачни ширем кругу љубитеља и научних радника на овом пољу. Свакако, да и из ових разлога није било случајно ни то, што су баш људи из редова филателиста били ти, који су у више махова на својим скупштинама предлагали и тражили отварање музеја, у коме би били изложени и богати фондови југословенских и иностраних поштанских марака и вредносница.

По ослобођењу наше земље, стварањем новог социјалистичког друштвеног поретка, када су измењена схватања о музејима, који се сада третирају не само као културне, већ и као васпитне, педагошке и научне институције, приступило се после 1950 године и у ПТТ струци једном систематском раду на при-

купљању, сређивању, систематизовању и научној обради грађе из области ПТТ, да би се по формирању Одбора ПТТ музеја у 1953 години, могло приступити и реализацији на отварању за јавност ПТТ музеја.

За изложбене просторије ПТТ музеја адаптирано је приземље зграде Генералне дирекције ПТТ са улазом из ул. Мајке Јевросиме бр. 13. Радови на адаптацији и уређењу ових просторија трајали су у току 1956. и 1957. године, да би се 14 јуна 1958. ПТТ музеј могао отворити и предати јавности и струци.

Грађа овог новог и јединственог музеја у нашој земљи, подељена је на пет одељења, и то: Поштанско, одељење телекомуникација, Одељење за међународне ПТТ везе, Одељење поштанских марака и вредносница и Одељење друштвено-политичког живота у редовима ПТТ службеника.

Сматрамо, да би поред интересантности коју пружају поједина одељења овог музеја, за филателисте, а нарочито за подмладак Савеза филателиста од посебног интереса било Одељење поштанских марака и вредносница, које је подељено на три групе.

Прва група експоната овог одељења, преко документарног материјала говори о Роланду Хилу, генералном директору пошта Вел. Британије, који је увео прве лепљиве поштанске марке и осветљава улогу нашег земљака Ловренца Кошира, који је још 1835 године израдио пројекат поштанске марке за писма.

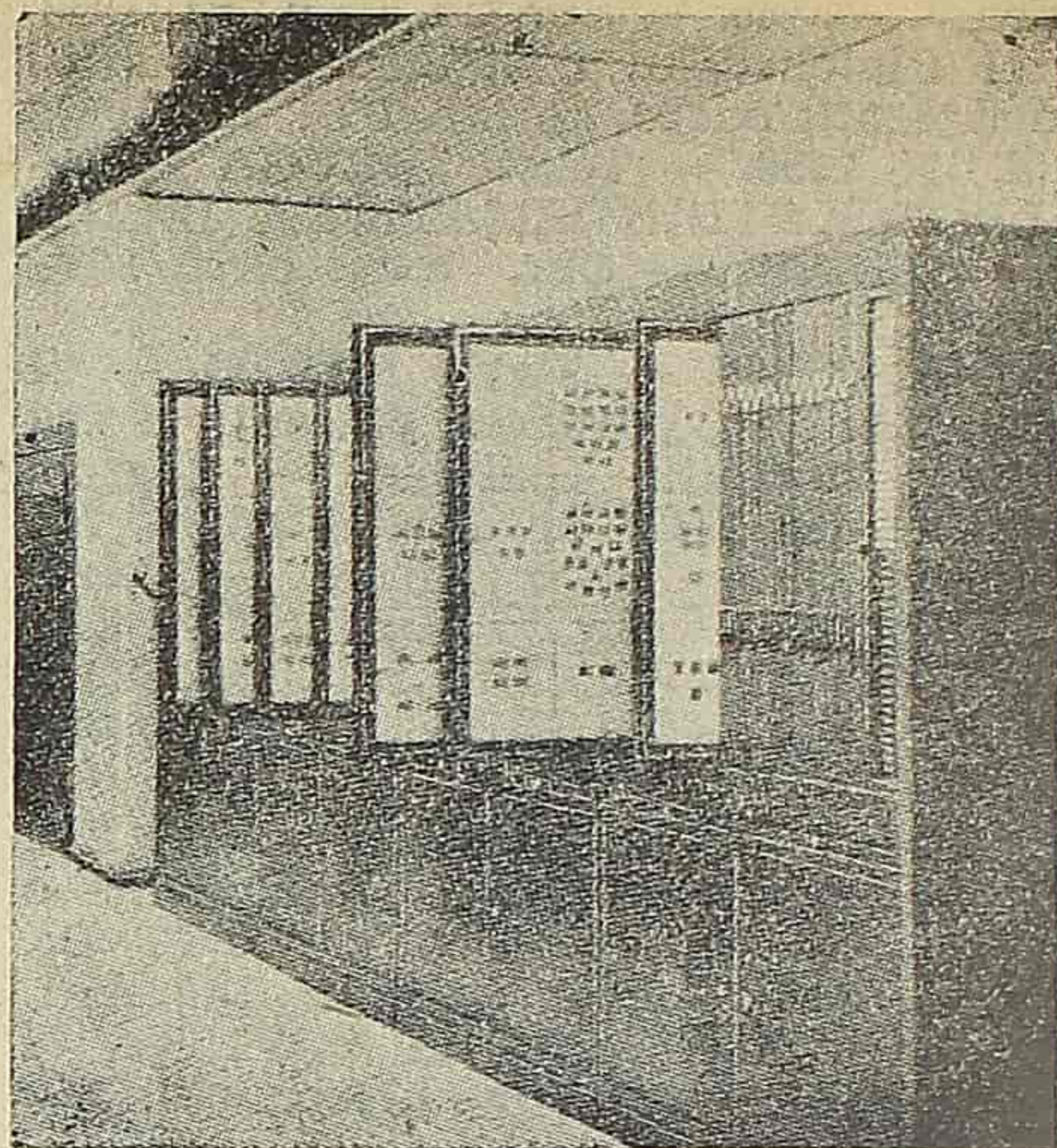

Затим, неколико оригиналних докумената о штампању првих поштанских марака у Србији 1866 године.

Друга група експоната, упознаје нас са процесом израде и штампања поштанских марака и вредносница у нашој земљи. Посетилац има могућности да види оригинални — идејни цртеж уметника за поштанску марку, затим врсте штампе (висока, равна и дубока), као и оригиналне примерке средстава у овом процесу — дрворез, бакрорез, воштане матрице, патрице, оригинална клишеа за штампу, оригиналне отиске у олову, пробне отиске — до коначног производа поштанске марке или вредноснице. Преко фотографија приказане су завршне фазе овог процеса (перфорација, сушење, бројање, смештај у трезорима).

Посебну интересантност овог одељења претстављају специјални ормани у којима су смештене поштанске марке.

У овим орманима изложене су поштанске марке наше земље, и то од прве „новинске“ марке штампане у Београду 1866. године, до последњих издања. Затим, поштанске марке чланица СПС са темама: 75-година Светског поштанског савеза и Историја ПТТ кроз поштанску марку. ПТТ музеј припрема

*

попуњавање осталих ормана маркама чланица СПС, које ће бити презентоване по алфabetу.

Сматрамо, да овај интересантан материјал ПТТ музеја треба да виде, упознају и користе у већем броју чланови Савеза филателиста, које би ускоро желели да видимо у већем броју у нашем музеју.

Олга Ковачевић

Дезинфикована писма кроз историју поште

Велике заразе су оставиле дубок траг у историји развитка човечанства. Иако су појмови о заразним болестима били врло површни у погледу њиховог порекла, ипак су многе особине тих болести, њихове појаве, биле доста добро познате и далеко пре него што су откривени прави узрочници заразних болести (клице). Давно пре Пастера, који је, практично, први открио клице и поставио темеље науке о клицама (микробиологија), биле су многе заразне болести добро познате и описане. Поменимо само вакцинацију од заразних богиња, спроведену још у XVIII веку од стране енглеског лекара Џенера готово на исти начин као што се и данас ради. И поред тога што је дуго кроз историју мистика играла видну улогу у погледу објашњења болести, и поред тога што се многе заразне болести објашњавале на чудан начин, а инфекција приписивала врло често „поквареном, трулом, ваздуху“, ипак се увидео значај преношења додиром (контагиозност). Тако је још 1546 г. Бироламо Фракасторо објавио своју књигу о болестима које се

преносе додиром. С друге стране, да сам носилац болести може бити извор даљег обољења код других људи, позната је била чињеница још давно пре тога. Отуда видимо покушај да се оболели изолују још доста давно. Већ 736 године вршена је изолација лепрозних болесника. Лепрозни, губавци, били су изоловани у „лепрозијуме“. Већ у години 1377 у нашем Дубровнику биле су успостављене мере за „прочишћавање“ бродова. Већ тада, у XIV веку, јавља се тежња да се изолују оболели од куге у циљу заштите осталог становништва. Изоловање сумњивих у специјалне болнице, т.зв. лазарете, трајало је око 40 дана, те отуда и реч „карантин“ (quaranta giorni = четрдесет дана).

У погледу инфекциозности окривљиван је не само оболели или сумњиви човек, него и његове ствари, што сасвим одговара појму о контактної инфекцији. Отуда долазе прописи не само о „прочишћавању“ људи него и о истом поступку за ствари.

Свакако да су и писма морала подлећи овом поступку, па било да су но-

шена као приватна писма, без учешћа поште, било да су то била права поштанска писма. Наводи се да је још 1493 на територији Венеције била издата наредба да се санитарне мере односе и на писма, мада други дају 1527 годину као почетак дезинфекције писама, опет на територији Венеције. Проф. Равасини, велики истраживач на овом пољу, налази да је први пут објављена наредба о дезинфекцији писама у Мантови 13. XI. 1619. Проф. Равасини, који поседује једну од највећих или највећу колекцију дезинфикованих писама, био је љубазан да нам стави на употребу своју књигу у циљу писања овог чланка. Ја сам користио највећи део за овај чланак из те његове књиге. Ту је огроман материјал срећен врло прегледно и може да послужи за даље студије (В. рецензују те књиге у претходном броју).

Материјал за део о нашим карантинима узео сам из књиге пок. Др. Војислава Михајловића „Борба против куге у Србији пре сто година” — 1937, и из књиге „Из историје санитета у обновљеној Србији 1804—1860”.

*

Дезинфекција писама вршила се на разне начине, али се при томе пазило да се текст не оштети. Сви начини се сводили на то, да писма у току од неколико сати, а то је варирало према сумњи на инфекциозност писама, буду изложена каду (диму, испарењу) у једној затвореној кутији, казети, сандуку, пећи итд. Из књиге проф. Равасинија може се видети опис једне такве направе. То је била једна метална казета, — или казета од дрвета, — која је имала у горњој трећини одељак за писма, која су лежала на једној решетки. У доње две трећине, испод решетке, било је оделење, у које се уносио суд са одређеном смесом, супстанцом, која је испаравала. Писма су лежала у овом диму, који их је натапао и на тај начин прочишћавао. Са стране на том оделењу била је додата цев, кроз коју се могла уводити топлота, ако је било потребно да се појача дејство дезинфекције. Биле су предвиђене и мере да се писма подвргну дезинфекцији, а да се приложени узорци заштите или дезинфикују на специјалан начин.

Писмо је могло бити дезинфиковано у целости без отварања. Продирање испарења било је недовољно да дезинфицира унутрашњост писама, и то је писмо било чисто (дезинфицирано) само споља, а не и унутра. У другим случајевима писмо је отварано, па је тако дезинфицирано, а затим затварано, — и онда се сматрало да је чисто и споља и изнутра. И најзад, некад се прибегавало бушењу писама неким шиљатим или оштрим предметом, а то је донекле могло кварити текст.

С тим у вези постављало се питање тајности писама и оштећења писама при дезинфиковању. Тајност писама је била загарантована, и по извршеној дезинфекцији писма су била печатења, — ако су била отворана. Према Патону отварање писама је почело око 1800 године.

Оштећење писама је могло настати услед тога, што при кађењу настаје промена боје папира, а тиме се губи оштрина, па чак и боја слова. Зато се вршила таква дезинфекција, да испарења нису утицала на боју папира.

Трагови дезиофекције писама се могу наћи на писму у разним облицима (Равасини):

1) Перфорација писама, која је нешто чешће употребљавана у Италији и околини, а ређе у Аустрији и Немачкој.

Ја имам у мојој колекцији писма бушена на много места (сл. 1), али без ознаке места, где је то вршено.

2) Трагови у облику мрља насталих прскањем течностима за дезинфекцију или насталих утапањем у течности за дезинфекцију (киселине). Боја је од бледожуте до тамно-мрке.

3) Трагови кађења, — некад комбинованог са дејством киселина, — су у виду промена боје од светло-мрке до црне, а некад је писмо постајало ломно, крхко, и чак и нечитко.

4) Ако је писмо било пре тога запечатено воштаним или другим печатом, при дезинфекцији је тако отварано, да је тај печат остајао нетакнут, а некад је после тога печатењем печатом дотичног лазарета, у коме је извршена дезинфекција.

Међутим, за нас су најинтересантнија писма, која носе праве ознаке дезинфекције. Ове ознаке су биле у облику печата, воштаних, с отиском, који је указивао на дезинфекцију писама. Као што је латински натпис „*Sigillum Sanitatis*” (санитетски знак); а доцније су неке државе (у XIX веку) употребљавале исту ознаку, али на матерњем језику. Поред ове ознаке најчешћа је ознака у облику жига, црног, који је такође, поред орнамента грба у средини, околу у кругу имао натпис „*Netto di fuori et di dentro*” (прочишћено споља и изнутра) или „*Netto di fuori et sporco di dentro*” (прочишћено споља, а нечисто изнутра). Поред тога постоје и друге ознаке, па и ознаке на матерњем језику у облику прости потврде, руком писане, да је извршена дезинфекција писама (немачки). Карактеристично је да старија писма (из XVIII и прве половине XIX века) носе натписе на латинском језику (*Sigillum Sanitatis*), а поред тога и на италијанском, који је тада био доста распрострањен трговачки језик у Европи.

Тешко је побројати и само главне ознаке дезинфекције, а то би било најинтересантније. У основи ознаке (пе-

чати и жигови, као и вињете које су лепљене, а затим руком чињени записи) могле би се поделити на следећи начин:

а) Писма без икакве ознаке, али са траговима дезинфекције. Ту долазе дезинфикована писма још у време пре употребе специјалних ознака, као и писма ношена отворена, приватна, која су дезинфикована, а да нису сигнирана, а затим писма са траговима дезинфекције, где нема ознаке било зато што није ударена, било зато што је та станица за дезинфекцију (лазарет, карантин, контумац „састанак“ по називу од стране кнеза Милоша) није имала могућности да утисне знак.

б) Писма са воштаним печатом. То су најстарија писма са специјалним ознакама. Печат је често носио натпис „*Sigillum Sanitatis*”, сличне скраћенице, ознаке лазарета, грбове уз овај натпис.

в) Жиг, било кружан или правоугаоног облика, најчешће с натписом „*Netto di fuori et di dentro*” или „*Netto di fuori et sporco di dentro*”. Затим долазе веома различити натписи са речју „*Sanitas* или „*Sanita*” (талијански), или са ознакама санитетских установа, станица, дирекција лазарета и сл. Ту долазе затим жигови доста разноликог облика и изгледа, али је основно, што су ударани као жигови.

Наилази се и на комбинације, где је ударан жиг као напред описан, а затим писмо запечаћено печатом, с натписом „*Sigillum Sanitatis*” или сл. То су отворана писма, и печат је требало даље да загарантује затвореност писма.

г) Разни жигови, најчешће познијег датума, из средине XIX века и друге половине тога века, па и из Првог светског рата. Ту су разни натписи на домаћим језицима (немачком, талијанском, шпанском, холандском, руском и др.). Нису познати жигови турских карантина. Из наших крајева познати су жигови на немачком језику (*Contumazamt, Rastelamt*), на талијанском (*Castelnuovo, profumata al confine di Met* (тј. Метковић)).

Међутим, за нас је најинтересантнији Алексинац с натписом на печатима „*Контумацъ Алексиначкѣй*” из 1843 г. и „*Княж. С. Карантинъ Алексиначкѣй*” из 1844 г.

д) Разне потврде руком дописане, мастилом, на домаћим језицима, у облику потврде да је писмо дезинфиковано. Оне су на писмима новијег датума (из друге половине XIX века), па чак и из Другог светског рата, — али се тада јављају и жигови дезинфекције.

*

Ја ћу се овде осврнути специјално на жигове, као и карантине на територији старе Србије, Милошевог доба. О карантинима других наших крајева и њи-

ховим жиговима пише Н. Рукавина, који одлично познаје ту област и који је помогао Проф. Равасинију у локацији појединих карантина. У књизи Проф. Равасинија налазе се одлично обрађена места Далмације, Хрватске и Словеније. Међутим, наше прилике у Србији у том погледу су мало познате и сем једног жига Алексинац (трећи тип код нас) ништа није било познато. Материјал у погледу медицинских мера црпео сам у потпуности из напред пом. књига пок. Др. В. Михаиловића.

Први карантини у Србији били су основани за време окупације од стране Аустрије, после Пожаревачког мира 1718 г., кад је Аустрија била добила Србију све до Параћина. Помињу се карантини у Параћину, Чачку и Мокрој Гори. Заразе су долазиле са стране Азије, управо из Турске према Европи, те је Аустрија била прва на удару. 1738 г. додат је томе и карантин у Београду, јер се тада била појавила куга. Нису позната писма тих карантина из тога доба. Међутим, позната су писма из карантина Земун (Мајерова колекција садржи писмо из 1735 г., а колекција Проф. Равасинија писмо из 1737 г.), што говори да Аустрија није била запоставила свој јужни санитетски кордон и поред продирања дубље у Србију.

У обновљеној Србији Кнез Милош је, у оквиру уређења земље, поступао врло строго у погледу сузбијања зараза (познат је случај задржавања турског изасланика Сарим-ефендије, који је пошао као делегат Порте на крунисање царице Викторије у Лондон септембра 1837 године). Кнез Милош је био оградио Србију врло строгим кордоном и успоставио карантине и састанке (само за контролу без стационирања) према Турској, како на југу (Турска и Арнаутлук), тако према истоку (Бугарска) и западу (Босна), док је према Аустрији, на северу, био отворен улазак.

Први карантини били су већ 1831 године (дакле врло брзо по добијању једне ограничене независности Србије 1830 г.), а у вези избијања епидемије колере. По наредби кнеза Милоша кнез Милосав Ресавац основао је карантин у Ђуприји (у јулу или августу 1831). Тада се оснива и карантин у Поречу и најзад, контумац у Београду 6 августа 1831 г. Престанком колере у септембру и октобру затварају се и ови карантини. Нису нађена писма дезинфикована у овим карантинима, и вероватно да није ни било уређаја за дезинфекцију писма.

Много су боље били опремљени и организовани карантини у циљу сузбијања куге у 1836 години. Помиње се карантин у Ражњу, који је затим пренесен у Алексинац. Наредбом од 21. VIII. 1836 основана су 3 карантина: Алексинац, Брегово и Мокра Гора. Поред то-

на. Стога неће се обављати и неће издати писма и писма
у Јакобу и у Јакову, ако се догодише код њега. А писма не да-
ти састанцима, по домаћку Шкодранин чини и остале. Јакобу
и њима писмама сами издати.

Очекујте од Вас, да ми скорини обављате и да
има сави да ми свршени, и да ми гласи о новинама издати
осталима.

Ваше

Добро понашање

Милошевићу

20. Јуна 1839.

Милошевићу

Милошевићу

га су основани састанци, који су имали мањи обим пословања од карантина, тј. ту се нису задржавали људи и роба, него су само вршене размене преко једне границе („парлаторија“) ограђене гредом. Те године, 1836, Србија убрзо има следеће карантине: Алексинац, Мокра Гора, Рача (на ушћу Дрине, према Босни), Рашка, Брегово (доцније Радујевац, према Бугарској) и следеће састанке: Шепачка ада (код Лознице), Љубовија, Василина Чесма (на Јавору), Суповац (на путу Алексинац — Ниш), Јанкова Клисура (на путу Крушевац — Куршумлија), Вршка Чука (код Зајечара), Падирано (на путу Сврљиг — Бела Паланка).

Из упутстава датих за оснивање карантина и састанака закључило би се да је свуда постојао уређај за дезинфекцију писама, јер не само да су прописане мере за кађење писама и чак да мора постојати и специјална соба за то, него су прописане мере, како ће се примати писма и на састанку („службеник карантина прихвата писмо држаљом са процепом, пошто га је отворио онај, који га предаје, па га носи на кађење итд.). У „Устројеније погранични састанака“ дају се тачни прописи у погледу писама (глава VII). И ту се води рачуна о томе, да се приликом отварања писама не повреди печат (приватни печат лица које шаље писмо), да се ставља у ма-

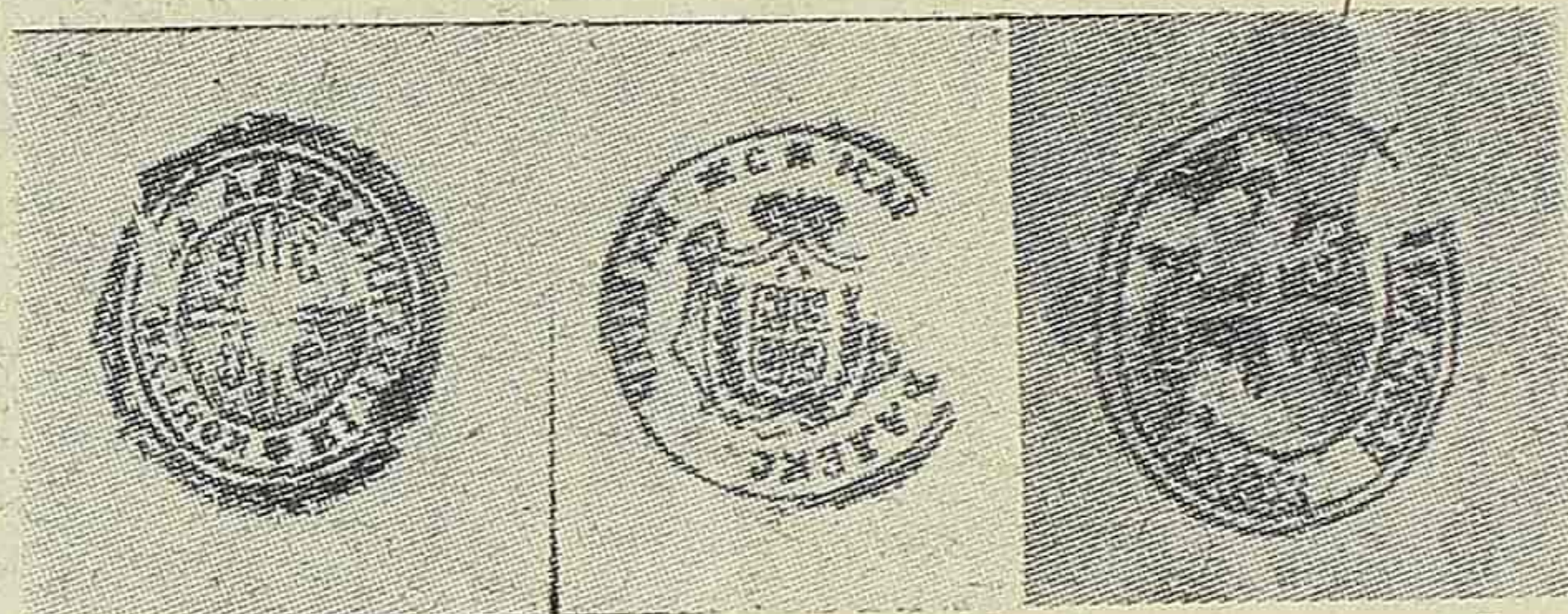
шину за кађење и да се затим запечаћују санитарским печатом. Међутим, због протеста поводом отварања писама прешло се на пробадање писама (шиллом, врхом ножа), па се онда вршило кађење. На протесте београдског везира да се бодена писма не могу да читају, одговорио је кнез Милош преко Алексе Симића да се боду само она писма, која се не отварају, а она која се отварају само се окаде. Види се да се већ овом уредбом од 31. X. 1839 предвиђа, односно прописује ударање санитарских печата на састанцима и карантинима, за дезинфикована писма. Међутим, ја не знам да постоји неко писмо са наших састанака, на коме је потврђена дезинфекција санитарским печатом. Није ми познато писмо са других карантина сем Алексинца са санитарским печатом. Специјално за Алексинац кнез Милош је већ 24. VIII. 1836 дао упутства директору контумаца Алексинац да се сагради и сандук за кађење писама. 29. IX. 1836, дакле одмах по отварању карантина у Алексинцу (званично 1 септембра 1836 г.) кнез Милош даје прописе о кађењу и назначује да писмо не буде бодено него „нека се баци у кад“. Међутим, директор контумаца (Н. Бифала), кад је добио врст да је у Цариграду куга, наредио је да се та иста пошта „добро накали“, а „прифатна“ писма за Београд јесу прободена и на-

кађена", из чега се види поопштрење мера у случају опасности (што се види из рапорта од 11. XI. 1836).

Немамо података кад се први пут почело с употребом печата на дезинфикованим писмима. Немамо доказа о ударању печата на другим карантинима или састанцима — сем Алексинца, који је био највећи (капацитета до 1000 људи) и најважнији наш карантин (на главном удару зараза с југа, из Турске). Поседујем писмо Ниш Београд, које је

Докле су функционисали наши карантини и шта се радило с писмима, немамо тачних података. Уопште узев, ова писма су врло ретка. С друге стране треба истаћи ванредну важност санитарских мера успостављених са стране кнеза Милоша. Србија је била прва на удару зараза, које су долазиле из Азије у Европу, преко Турске, и може се рећи да је по важности Алексинац био чворна тачка, односно оно што је пре њега био Земун за Европу. Колико су

прошло тај пут пре оснивања карантина (1835 г.). Први доказ о постојању печата Алексинца је воштани печат (сл. 2) из 1843 године са грбом Обреновића на писму писаном грчким језиком. Други по датуму је печат из 1844 године са грбом Карађорђевића — опет у црвеном воску.

После ова два жига је прилична празнина, и тек шездесетих година виђамо нешто чешћи, али ипак један од ретких жигова уопште, — негативан жиг (бела слова на црној основи) — исти као онај из 1843 године, али са празном средином.

Др. Б. Новаковић

Геофизичка година на поштанским маркама

(Наставак)

БУГАРСКА

XI. 1958. — Марка у спомен Међународне геофизичке године: 80 ст. тиркизне боје, зупчана и незупчана. За ваздушну пошту, са сликом „спутника III". Штампа Држ. штампарије у Софији у дуботиску.

ДОМИНИКАНСКА РЕПУБЛИКА

XI. 1958. — Серија марака у спомен Међ. геоф. године израђена од Олимпијске серије марака од 30. X. 1958 с претиском „I. G. Y.", састоји се из франко марака од 1, 2, 3, 5, 7 С; авионских од 11, 16 и 17 С.; и блокова франко и авионског-зупчаних и незупчаних. — Тираж: 50.000 серија и 5000 блокова.

биле ефикасне мере кнеза Милоша, нека послужи за доказ и писмо, које сам нашао и у коме пише један службеник своме помоћнику министра унутрашњих дела године 1841, да су баш тих дана добили писмо од аустриског конзула, у коме истиче велики успех карантина у Србији и да ће због тога бити учињене измене у карантину у Земуну.

Ово је једно од најтежих подручја, али без сумње од специјалног интереса како за филателисте уопште, тако, и специјално, за лекаре филателисте.

Др. С. П.

ЕКВАДОР

15. X. 1958. — Спомен марка за Међ. геоф. годину од 180 С. плава, са сликом земљине кугле са ракетом и сателитом у лету око земље, са траком у екваторијалној равни с текстом „ANO GEOFISICO" и с планетом Сатурном. Издата је и пригодна FDC са пригодним жигом.

КИНА

1958. — Серија од 2 марке у част Планетаријума, — улази у оквир ове тематике.

ПЕРУ. Нема података.

РУМУНИЈА

4. II. 1959. — У спомен на лет совјетске ракете „Солник" марка за ваздушну

пошту: 3,25 л. љубичаста на црвенкастој основи.

СССР

Као претече убрајају се следеће марке: Станица Северни пол 1955 године: 1 и 2 Р. — од 29. XI. 1955: 40, 60 коп. и 1 Р. — опет из 1955 г. Антарктичка експедиција: 40 коп. вишебојна.

4. VII. 1957. — За Међ. геоф. годину: 40 коп. вишебојна, са сликом телескопа.

8. IX. 1957. — За међ. геоф. годину: 40 коп. вишебојна, са сликом метеора у лету изнад земље.

5. X. 1957. — Спомен марка на „Спутњик I“: 40 коп. црно-плава, са сликом земљине кугле са сателитом.

7. X. 1957. — Спомен марка на „Спутњик I“, малог формата: 40 коп. плаво-љубичаста, са сликом сателита у лету у васиону.

7. X. 1957. — За стогодишњицу рођења Циолковског: 40 коп. вишебојна, са сликом Циолковског и са пригодним симболима.

20. X. 1957. — Спомен марка на пад метеора Синоте-Алинск: 40 коп. вишебојна, са сликом метеора у лету изнад неког предела.

28. XI. 1957. — Спомен марка на „Спутњик I“: 40 коп. плава, са сликом као код марке од 5. X. 1957.

28. XI. 1957. — Спомен марка у част Циолковског (од 7. X. 1957) са претиском — са текстом у част „Спутњика I“.

30. XII. 1957. — Серија од 4 вишебојне марке у спомен пуштања „Спутњика II“, са цртежом — композицијом „К звездам“: 20, 40, 60 коп. и 1 Р. — Коверта, стандардног типа за целине СССР-а, с композицијом „К звездам“ у левој половини предње стране и са редовном вредносном ознаком у десном углу од 40 коп. (грб).

10. VI. 1958. — Спомен марка о 50 годишњици Куликовог метеора, са портретом овог научника и сликом неког предела: 40 коп. вишебојна.

1. VII. 1958. — Пропагандна марка за међународну сарадњу против атомског наоружања, са сликом атомске бомбе и земљине кугле са три сателита: 60 коп. вишебојна.

16. VII. 1958. — Марка са привеском у спомен „Спутњика III“, са сликом на марци „Спутњика III“ у лету, са пригодним текстом на привеску: 40 коп. вишебојна.

29. VII. 1958. — Серија марака за Међ. геоф. годину: 40 коп. плава са сликом антимагнетског једрењака „Сарија“; 40 коп. зелена са сликом метеоролошких апарата; 40 коп. плава са сликом поларне светлости.

26. IX. 1958. — Спомен блок за научно истраживање: станица Северни пол, састављен од 4 марке од 1 Р. вишебојне, са сликом научника пред поларном базом.

12. VIII. 1958. — За X астрономски конгрес: 40 коп. мрка и зелено-плава са сликом кримског телескопа; 60 коп. светло-плава, индиго и жута са сликом телескопа Штернберговог института; 1 Р. тамно-плава и мрка са сликом Москве.

3. I. 1959. — У оквиру серије у спомен XXI конгреса КПСС налази се једна марка у вези лансирања ракете „Солник“, са сликом ракете у полету и са три земљина сателита изнад Кремља.

Пригодни жигови:

21. III. 1958. — Москва — специјални аутоматски жиг „2000 обртаја спутњика око земље“; — Вилнус — у спомен пуштања „Спутњика III“; — Чељабинск — у спомен пуштања „Спутњика III“. — Како сазнајемо поводом пуштања спутњика било је у више градова СССР-а пригодних жигова.

28. I. 1959. — Москва — пригодни жиг у част XXI конгреса КПСС имао је мотиве ове теме.

ХАИТИ

8. X. 1958. — За Међ. геоф. годину издате марке: за обичну пошту: 10 с. смеђа и плава (амерички сателит), 20 с. црна и неранџаста (три пингвина на санти леда), 50 с. црвена и зелена (опсерваторија) и 1 Г. црна и плава (подморска истраживања); — за вазд. пошту: 50 с. смеђа и плава (амерички сателит), 1.50 Г. љубичаста и смеђа (пингвини на леденој санти) и 2 Г. црвена и плава (опсерваторија); — блок од 4 вредности: 1 Г, 50 ц., 1.50 Г. и 2 Г.

ХОЛАНДСКИ АНТИЛИ

1. XII. 1957. — За Међ. геоф. годину: 15 ц. плава, са сликом географске карте острва Кирасо са обележеним истраживачким станицама.

ЧЕХОСЛОВАЧКА

20. XII. 1957. — За Међ. геоф. годину: 30 х. жута и смеђа (радиотелескоп Астрономског завода ЧСР), 45 х. сива и плава (метеоролошка станица на Ломничком Штиту 2634 м), 75 х. црвена и плава (Спутњик II). — Постоји и FDC и пригодни жиг.

ЧИЛЕ

1958. — Спомен серија за Антарктик: за обичну пошту: 10 п. плава (Chanson agaucane), 20 п. црвена (карта Антарктика), 100 п. зелена (канал Bealgie), 500 п. љубичаста (уговор тордеанлиски); — за вазд. пошту: 20 п. љубичаста (тип 10 п.), 100 п. црвена (тип 20 п.), 500 п. плава (тип 100 п.).

XII. 1958. — За Међ. геоф. годину: за обичну пошту: 40 п. црвено-љубичаста

и 200 п. тамно-јоргованаста; — за ваздушну пошту: 500 п. плава.

ФРАНЦУСКА — АНАРКТИК

11. X. 1957. — Са сликом главе човека међу научним инструментима за поларна истраживања: 5 фр. светло-љубичаста, 10 фр. карминаста и 15 фр. светло-плава.

МАЂАРСКА

III. 1959. — Издато је 7 марака: 10 ф. са сликом инструмената за гравиметрију пред стилизованом зем. куглом; 20 ф. океанографија — брод за мерење дубина пред пловећом леденом сантом; 30 ф. поларна светлост — део Јужног пола и поларна светлост; 40 ф. совјетска поларна станица, позади мапа

антарктичке области; 60 ф. совјетска космичка ракета између месеца и планета; 1 Фт. дејство сунца — сунце и звездара; 5 Фт. вештачки сателити — совјетски спутњик и амерички вагвард у лету око земље.

МАРИЈАНСКО ОТОЧЈЕ. Нема података.

ФАЛКЛАНДСКО ОТОЧЈЕ. Нема података.

На крају овог наставка да напоменемо да са престанком Међународне геофизичке године неће престати истраживања и освајања свемира, — те да ће бити још допуна тематске збирке. У то смо сигурни!

Филателистичка штампа у ФНРЈ у 1958 години

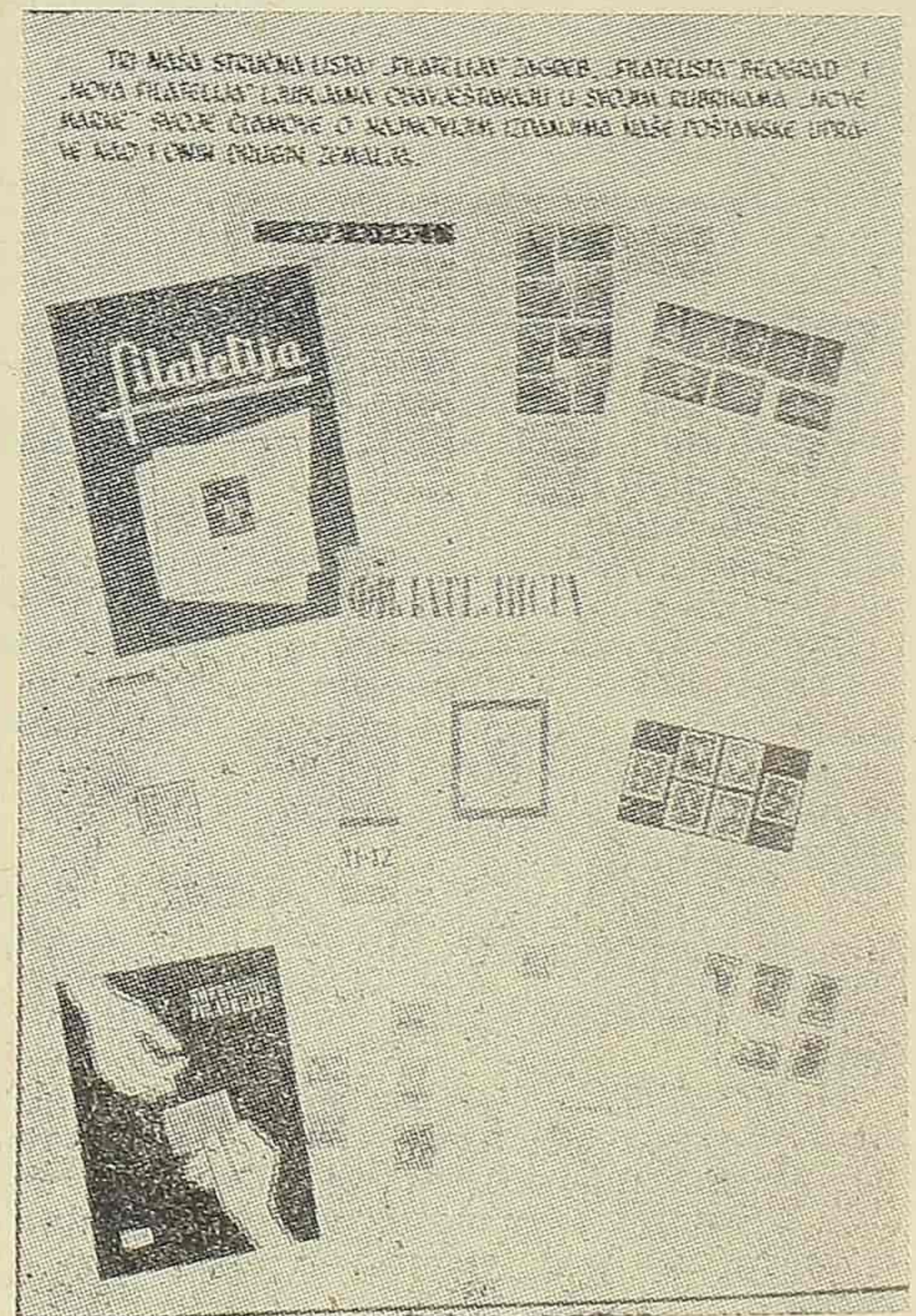
У Југославији излазе три стручна филателистичка часописа као гласила републичких филателистичких савеза: у Београду „Филателиста“, у Загребу „Филателија“ и у Љубљани „Нова Филателија“. Први излази стално већ 10 година, други 18, а трећи 10 година.

У 1958 години једино је загребачка „Филателија“ излазила редовно сваког месеца. — „Филателиста“ је у току прошле године имао велике незгоде са штампаријом, која је с одуговлачењем штампања на крају дотерала дотле, да је за један тако мали часопис, који излази двомесечно, држала рукописе за број 7—8 од почетка јуна, па је уредништво било принуђено да пристане да се исти материјал пренесе на троброј 7—9, у нади да добије часопис у септембру, али ни на тај начин није успело да га добије не до краја септембра, већ ни до краја новембра; — тек око половине децембра, после одлагања од дана до дана, добило је оно што је требало да буде објављено пре четири месеца. Ради тога се морала мењати штампарија. — „Нова Филателија“ је, изгледа, имала још веће тешкоће, јер је тек у новембру презентирала први троброј за 1958 годину.

Ови су часописи, и поред савлађивања како материјалних тешкоћа, тако и недостатка довољног броја сарадника, — пожртвованошћу малобројних трудбеника давали ипак доста разноврсних стручних чланака и обавештења о филателистичком кретању код нас и у свету: о нашим маркама, целинама и пригодним жиговима, о страним издањима марака, о догађајима у филателистичком свету уопште, а напосе о филателистичкој штампи, изложбама, кратке вести о збивањима у савезима и њиховим подружницама и др. Тим својим радом стекли су признање не са-

мо код наших љубитеља филателија, већ и код страних филателиста, а на страним изложбама постигнута су признања — одликовања.

Немогућност чешћег излажења ових часописа и бржег обавештавања заинтересованих, нарочито о новим издањи-

ма, накнађивана је у извесној мери филателистичким рубрикама у дневним листовима. Иако су то само кратка обавештења, већином о нашим и страним

новим издањима марака, ипак се она објављују чешће, редовније и, макар у малој мери, дају свежије вести.

Скоро у свим већим местима ФНРЈ, у водећим дневним листовима, налазе се сталне филателистичке рубрике:

У Београду: у „Борби“ недељом пише И. Шојат; у „Политици“ суботом Д. Тубиновић.

У Загребу: у „Народном листу“ пише Др. В. Симић-Вакановић двапут недељно; у „Вјеснику“ З. Дујмић и Б. Флего једанпут недељно; у „Ми млађи“ Др. В. Симић-Вакановић једанпут месечно.

У Новом Саду: у „Magyar Szó“ уторником пише М. Вернер.

У Осијеку: у „Гласу Славоније“ пише Д. Новак.

У Ријеци: у „Новом листу“ једанпут недељно пише Д. Киричић.

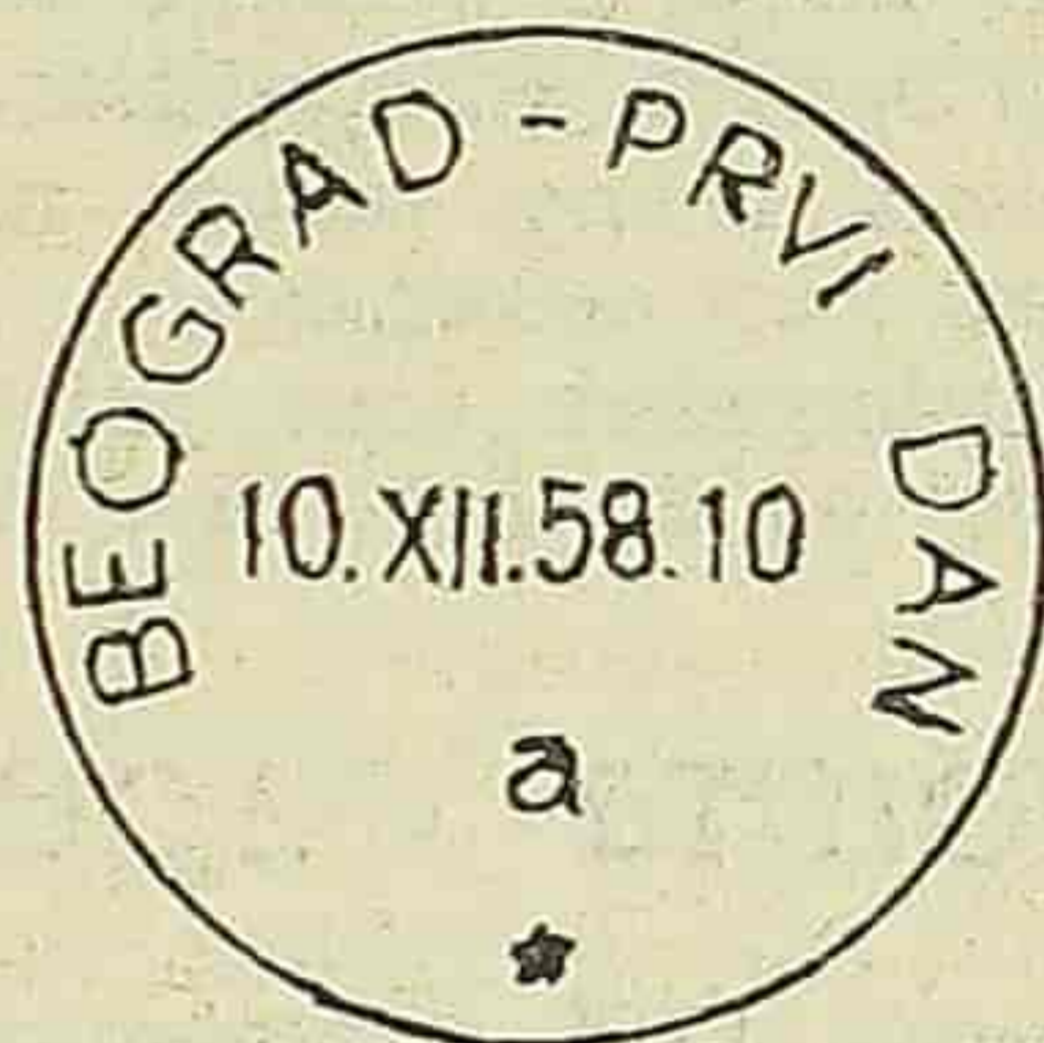
У Сарајеву: у „Ослобођењу“ пише Д. Теодоровић.

У Скопљу: у „Новој Македонији“ једанпут недељно пише Ст. Христов.

Поред тога у београдским месечницима: „Железничару“ и „ПТТ“ пише Д. Тубиновић. У „ПТТ“ Тубиновић пише само о новитетима — издањима наше поштанске управе, али се ту објављују и други чланци о разним филателистичким и поштанским стварима, интересантним за филателисте, које пишу разни други писци.

Неће бити сувишно овде навести да се на свим нашим изложбама и смотрама излажу наши часописи, па се и на тај начин упознаје публика са филателијом и њеним деловањем у свим правцима. Један леп изложак види се и на овој слици — снимку са изложбе Ф. Д. „Поштара“ из Загреба.

О типовима жига „Први дан“ поште Београд I

По угледу на низ поштанских управа у свету и наша Генерална дирекција ПТТ завела је специјални поштански жиг „ПРВИ ДАН“, и то код поште Београд 1 на дан 5. IX. 1953. Потом исти жиг добијају и поште: Загреб 1, Љубљана 1 и, коначно, Сарајево 1.

Први жиг поште Београд 1 био је једнокружан, величине пречника 28 мм, с именом места ћирилицом и латиницом, с датумом у једном реду у средини жига, а испод њега, паралелно с њим, текст ПРВИ ДАН.

Овај жиг наслеђује опет једнокружни жиг, величине пречника 30 мм, с именом места само у ћирилици у горњем

делу жига, а у доњем делу места имена места стоји ПРВИ ДАН; датум као и код првог у средини жига у једном реду.

Најзад, од 10. XII. 1958 имамо и трећи жиг, опет једнокружни, величине пречника 30 мм, са текстом само у латиници у кругу BEOGRAD — PRVI DAN, а у дну жига је звездица и изнад ње ознака „а“, односно „в“.

Као што је познато, „жигом првог дана“ поништавају се марке првог дана њиховог пуштања у течај. За филателисте су ови жигови интересантни како за сабираче целина, тако и за сабираче жигова.

Др. Б. Н.

Пресељење владе кнежевине Србије из Београда у Крагујевац и отварање првих пошта за јавни саобраћај у Београду и Крагујевцу

Кнез Михаило Обреновић, по доласку на престо у марту 1840 године, наредио је да се „Централно правленије“ пресели из Београда у Крагујевац. Вероватно с тим у вези биле су отворене

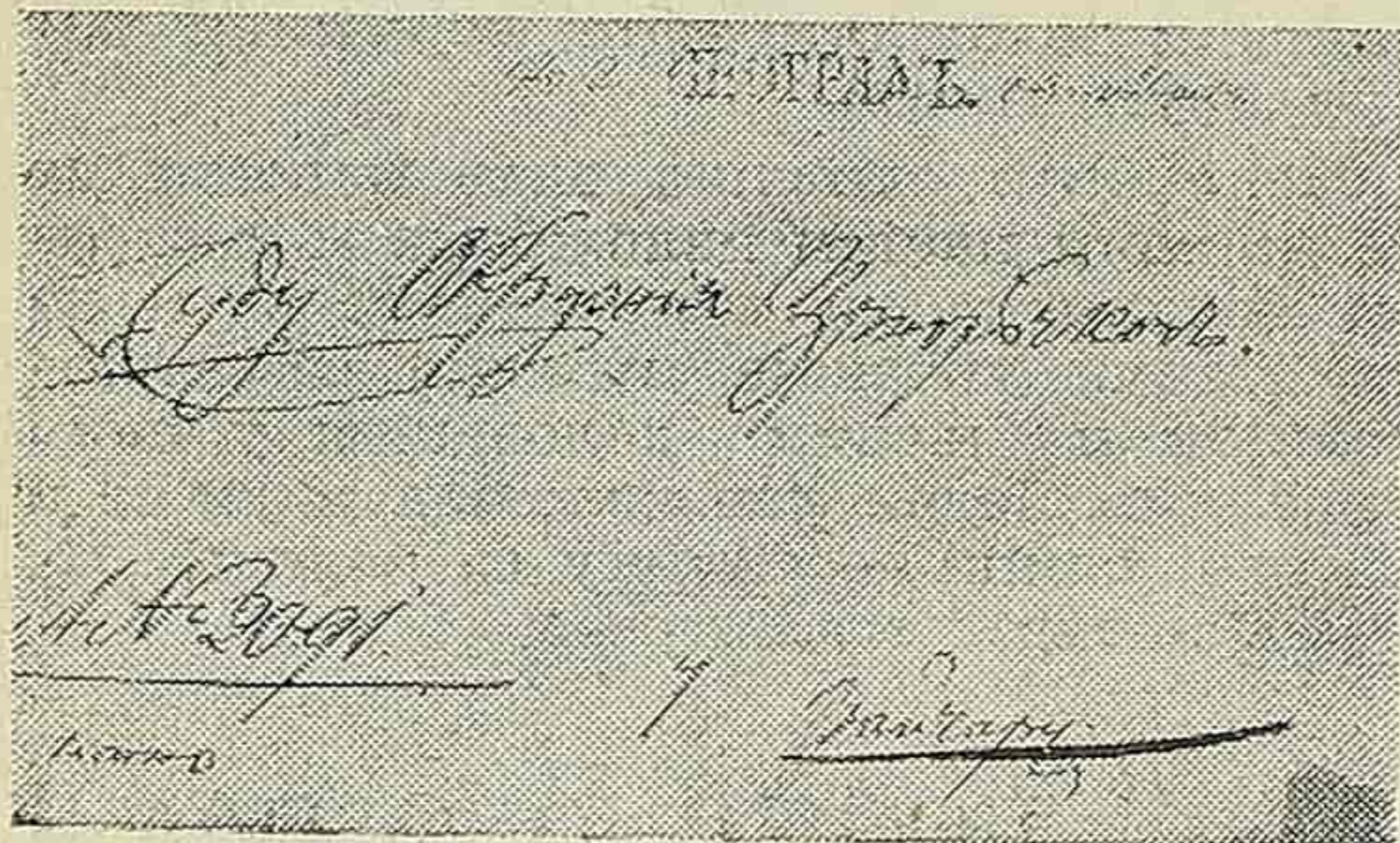
и прве поште за јавну службу у обема престоницама.

У „Српским новинама“ од 1 јуна 1840 године (по старом календару) била је објављена вест од 27 маја да је у Бео-

граду била устројена пошта за пријем како званичних, тако и приватних писама, а у истим новинама од 6 јуна било је објављено да је у Крагујевцу била исто таква пошта отворена 4 јуна.

Према најстаријем до сада нађеном писму пошта у Београду радила је 25 маја 1840 године. На њему је био употребљен најстарији српски поштански жиг само с именом места БЕОГРАДЪ у оквиру.

Одмах за њим а можда и истовремени с њим био је употребљаван и прав жиг с именом места истим правописом исписан, али без оквира.

Г. Д. Јанићијевић има једно интересно писмо од 25 маја 1840 године, ко-

је је било предато пошти Београд 29 маја, које је жигосано овим другим жигом, али које је интересантно не само по жигу и старости, већ и по садржини, распису о преселењу министарства „правосудија и просвешченија“ из Београда у Крагујевац и о слању поште за то министарство у Крагујевац, — које, ради интересантности и историјске вредности, у целости објављујемо.

Суду Окружја Црногорчкогъ

Будући да Попечителство Правосудја и Просвешченија, као и Апелационий Судъ, по позывима Нѣгове Свѣтлости Кнѣза 29 т. м. одавдѣ у Крагујевацъ по дѣлу преселенія полазе: то се Судъ Окружја Црнорѣчкогъ одъ стране Попечителства Правосудја о томе извѣштава съ томъ препорукомъ, да онъ одъ реченогъ дана сва своя къ истимъ Надлежателствама писменогъ отношенія у Крагујевацъ постојало пошилати настане.

Попечитель
Правосудія и Просвѣщенія
Генераль-Маіоръ, Кавальрь,
Стефанъ Стефановић
Прив. Начал. Отдѣленія
Попечителства Правосудія
Атан. Ѣеодоровић

АНо 2091
25. Маія 1840
у Бѣограду

Пошта одреда ЈНА — UNEF у Египту

Бурна јесен 1956 године претила је да пламеном рата угрози свет. Тада је на позорницу света ступио најјачи фактор — мирољубиво човечанство. Као плод тога биле су и снаге Уједињених Нација, које су дошле на Синајско полуострво и зауставиле даља разбуктавања ратних страсти. Оне и данас стоје тамо на стражи мира. Те снаге Уједињених Нација састављене су од више нација са више континената. Међу њима налазе се и наши војни одреди — на стражи мира.

Са доласком одреда ЈНА на Синај тамо, при одреду отпочела је с радом и наша пошта, којој је главни циљ да омогући везу наших војника из тога одреда с домовином. Пошта је преношена ваздушним путем или бродовима. За преписку су употребљаване или коверте за авионску пошту или обичне коверте, међу којима су биле и коверте, које је издавало предузеће „Југофилателија“.

У 1957 години ова пошта је имала ова три жига:

1) Једнокружни жиг с текстом у кругу „POŠTA ODREDA JNA / EGIPAT — UNEF“ и са ознаком само година у средини жига у једном реду „1956—1957“.

2) Једноредни прав жиг „Poštarina plaćena paušalno“. Овај текст је подвучен дебелом линијом.

3) Двокружни жиг са грбом ФНРЈ у средини и с текстом у кругу „VOJNA POŠTA Br. 6000 / Beograd“.

Жиг под 1) је у црној или љубичастој боји, а друга два жига само у љубичастој боји у разним тоновима).

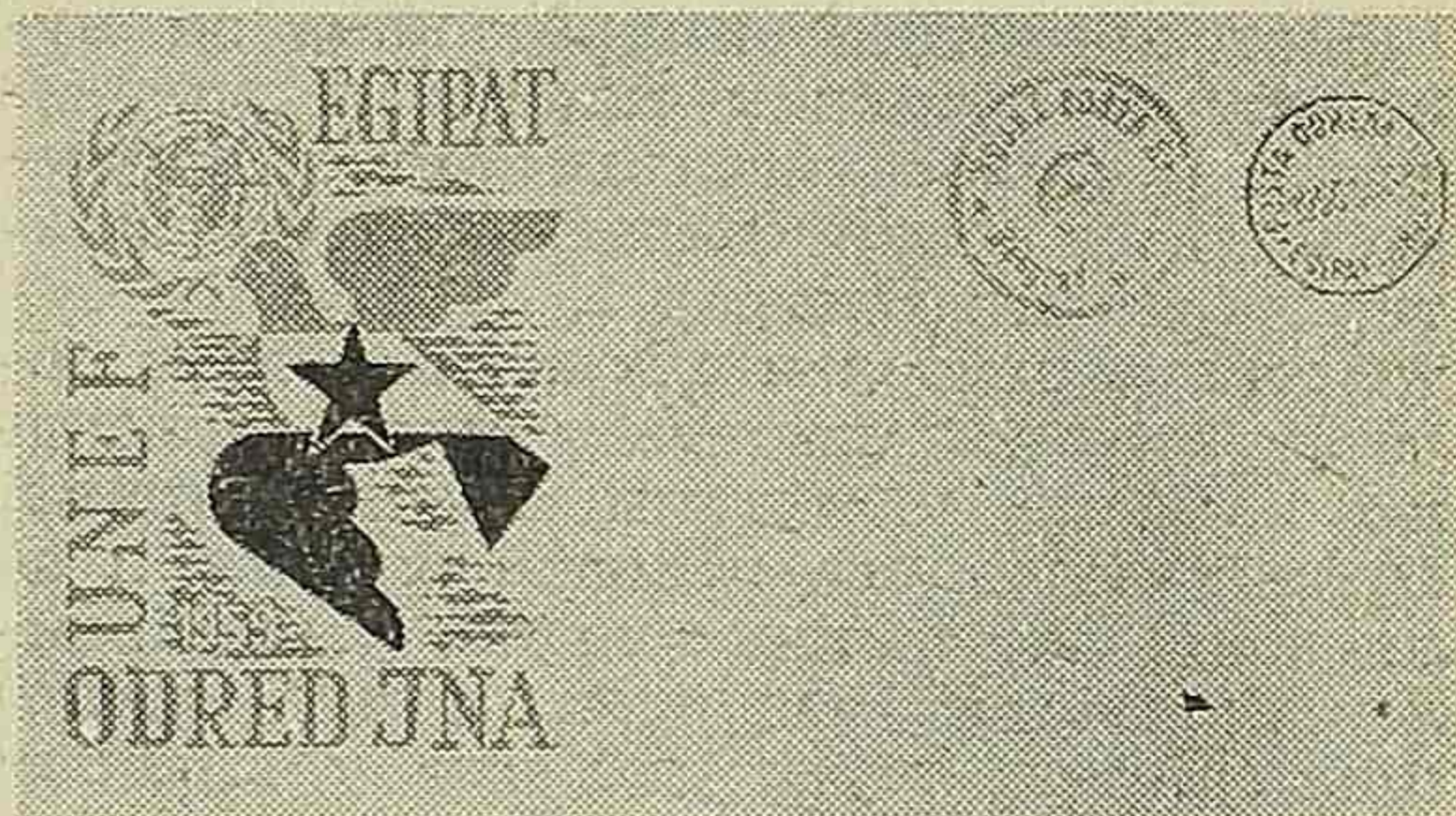
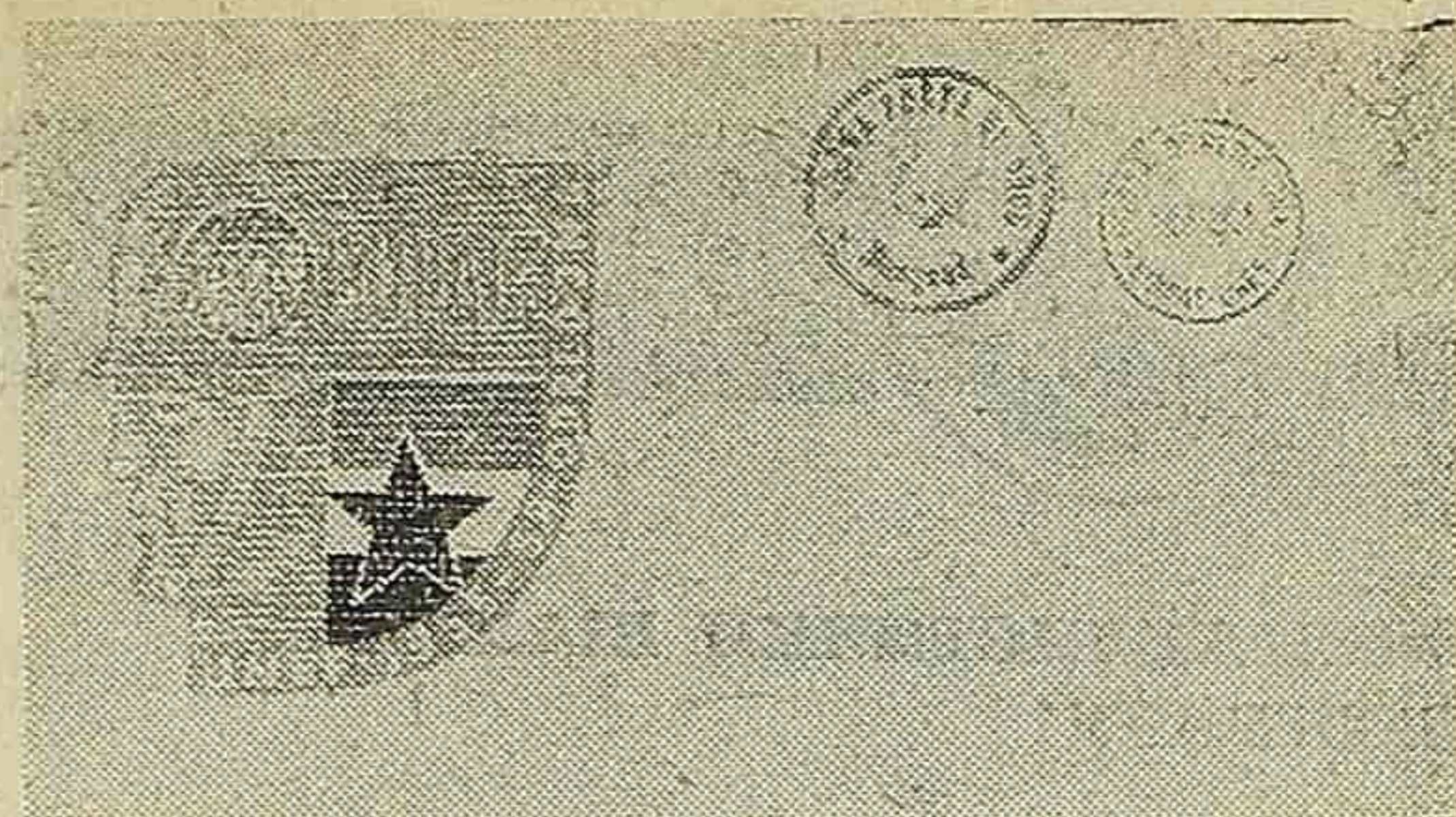
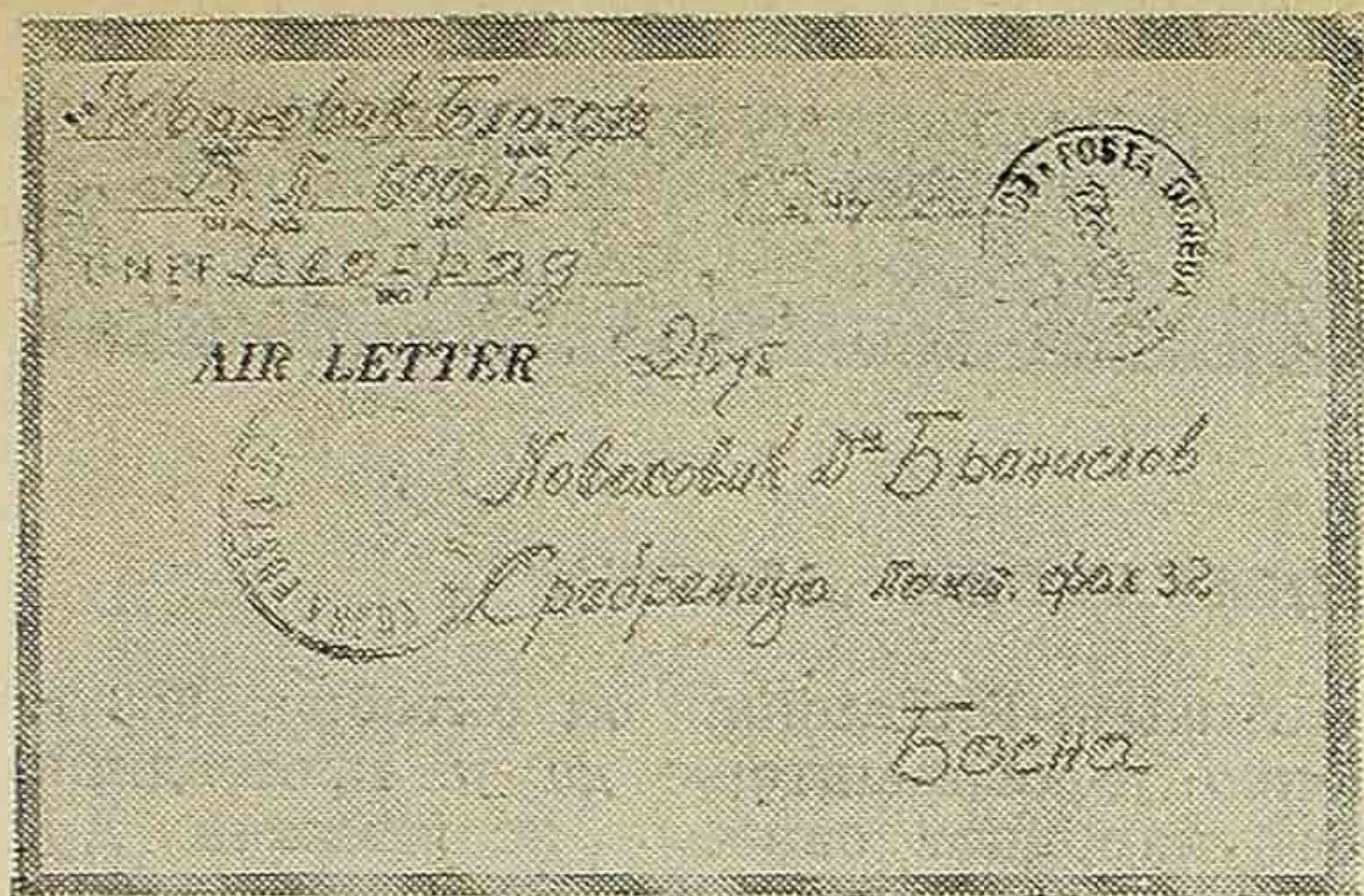
Са 1958 годином мења се жиг под 1):

4) Једнокружни црни или љубичасти жиг с текстом истим као под 1), али са годинама у средини жига „1956 — 1958“.

Од јануара 1959 године имамо опет измене на округлом жигу:

5) Једнокружни црни жиг са истим текстом као код онога под 1), само с промењеним годинама у средини жига „1956 — 1959“.

Друга два жига за ознаку паушално плаћене поштарине и војне поште сада су у јоргованосто-црвеној боји.

Предузеће „Југофилателија“ сваке године издаје по једну пригодну коверту са стилизованим цртежом и текстом.

Поред обичних авионских коверата налазе се и две специјалне коверте за авионску пошту издања UNEF-а.

Да напоменемо још да су варијанте боја код жигова редовна појава.

Неки сакупљачи поред напред наведених жигова узимају у обзир и жигове транспортних бродова на путу од и за домовину.

Раније се извештан део поште једино жигосао жиговима за паушалну поштарину и жигом војне поште.

Др. Б. Н.

ОМЛАДИНСКА СТРАНА

КРАТКЕ ВЕСТИ ИЗ МАРИБОРА

— „Мариборски дневник“ био је објавио наградна питања за мале филателисте. Стигло је 1300 тачних одговора. Подељено је 20 награда у маркама у вредности 14.000 динара.

— Јануара 1959 године објављена је у омладинској школској ревији „Пионер“ наградна укрштеница. Примљено је 2.466 решења. Подељено је 30 награда у маркама у вредности 16.000 динара.

— У мариборским школама раде 3 филателистичка кружока, које посећује 120 омладинаца.

— Из Марибора нам јављају и следеће: „Сада имамо велику тему, да нам омладина учествује на ЈУФИЗ-у IV“.

То су вести из овог плодног омладинског филателистичког центра, на који би се могле угледати све наше организације.

Др. Б. Н.

ОМЛАДИНСКА ИЗЛОЖБА У ХАМБУРГУ

У мирољубивом такмичењу у лепим мајским данима биће у Хамбургу приређена једна велика омладинска филателистичка изложба, на којој ће бити изложене омладинске збирке поштанских марака. Први пут ће бити приређена једна овако велика међународна омладинска изложба под покровитељством ФИП-а. Ова ће изложба несумњиво дати омладини великих подстицаја за даљи и ефикасан рад на сабирању марака, а нефилателистима она треба да покаже колико се лепих и поучних ствари може видети на маркама и да их ослободи неких настраних предубеђења о филателији. Старијим члановима пак она треба да покаже да се млађи сакупљачи све равноправније тискају у њихове редове и да та места са све више оправданости заузимају.

ФИЛАТЕЛИСТИЧКИ ШАЛТЕР У БЕОГРАДУ

У „Политци“ од 7 фебруара објавио је друг Д. Т. вест о оснивању филателистичког шалтера на пошти Београд 1.

Због повећаног интересовања за куповину поштанских марака и вредносница у филателистичке сврхе одлучено је да се оснује филателистички шалтер на пошти Београд 1, на коме ће бити стално запослен службеник, који познаје стручно филателистичко руковање маркама и другим вредносницама. Продаваће се све редовне франко и авионске, као и порто марке у припремљеним целим серијама и распареним примерцима, којих још има у Главном депоу марака.

Приликом пуштања у промет нових пригодних марака и коверата, оне ће у главном бити концентрисане на филателистичком шалтеру, тако да ће се ту моћи набављати и кад их већ дуже времена не буде на другим поштама и шалтерима. Исто важи и за доплатне марке Црвеног крста и Дечје недеље.

На том шалтеру моћи ће се стално користити жиг „првог дана“ за жигосање последњег издања марака одговарајућим датумом, а добијаће се и обавештења о нашим издањима марака.

Потреба за оснивањем овог филателистичког шалтера у Београду осећала се већ одавно. Још пре рата радило се на томе да се отворе филателистички шалтери како у Београду, тако и у другим већим филателистичким центрима и, сезонски, у туристичким местима („Филателистички шалтери“ од А. Петровића у „Савременој пошти“ бр. 3 за 1940 годину). Сада је та потреба задовољена. Сад је тај шалтер отворен. Потребне се марке и целине, свих издања од којих још залихе трају, могу набавити на овом шалтеру, који је отворен и пре и по подне. Према томе њиме се могу користити не само Београђани, већ и филателисти из унутрашњости, који долазе или пролазе кроз Београд, као и сви они који су пре подне запослени.

Филателистима се препоручује да своје потребе подмирују на овом шалтеру, па да тиме олакшају рад поштанским службеницима на другим поштама, на којима им се не може излазити у сусрет ни оправданим филателистичким захтевима.

ШПИТАЛСКА „МАРКА“

„Austria-Philatelist“ од октобра 1958 г. донео је обавештење да је председник Међународног савеза испитивача, Др. Фердинанд Валнер из Беча, на једном јавном предавању о фалсификатима између осталог рекао да је озлоглашено шпиталско писмо са фамозном „најстаријом марком“ прост фалсификат. Он наводи како су бесомучне рекламе тада прављене за то писмо, са тобожњим понудама за њега од преко 100.000 долара, при чему се није презало да се на најгрубљи начин злоупотребљава дневна штампа и да се читаоцима сервирају лажи, од којих се човеку диже коса на глави, да се данас морамо чудити, како се то тада могло штампати. — Др. Валнер наводи да је један бечки комитет експерата још 1953 године био утврдио да је ова „марка“ на писму фалсификат. Из непознатих разлога о томе није била обавештена јавност и покушавано је 1956 године с продајом у Немачкој, где је опет један немачки испитивач био утврдио да је то један прост фалсификат или тачније, писмо је исправно, али накнадне манипулације у вези са наношењем лажне марке, жига и др. су фалсификати.

ТРИ ИЗДАЊА АУСТРИСКЕ МАРКЕ СА СЛИКОМ БАЗИЛИКЕ У МАРИЈАЦЕЛУ

Као што је познато, 22 јуна 1957 г. издата је ова лепа марка од 1 шилинга у челикорезу; 25 октобра исте године издата је иста марка у књиготиску, а 19 јануара ове године у офсету.

Ова се издања разликују међу собом како по начину израде, тако још и по неким мањим разликама у цртежу, у боји, па и у папиру. Прве две су исте боје, само је друга, по природи начина израде, не тако јасна као прва, — а код ове друге употребљене су и две врсте папира — жућкасти и бели. Код трећег издања има и неких разлика у цртежу, — н. пр. код потписа цртача и гравера и др., а промењена је и боја марке.

ЕВРОПСКЕ МАРКЕ ЗА 1959 ГОДИНУ

У Савету европских поштанских управа у Хагу 6 марта 1959 године за европске марке за 1959 годину, — које

издају шест земаља Европске привредне заједнице (Белгија, Италија, Луксембург, Немачка Зап., Француска и Холандија) — изабран је цртеж професора Валтера Бруди из Штутгарта. Мотив марке је бескрајни ланац, састављен из шест пршљенова.

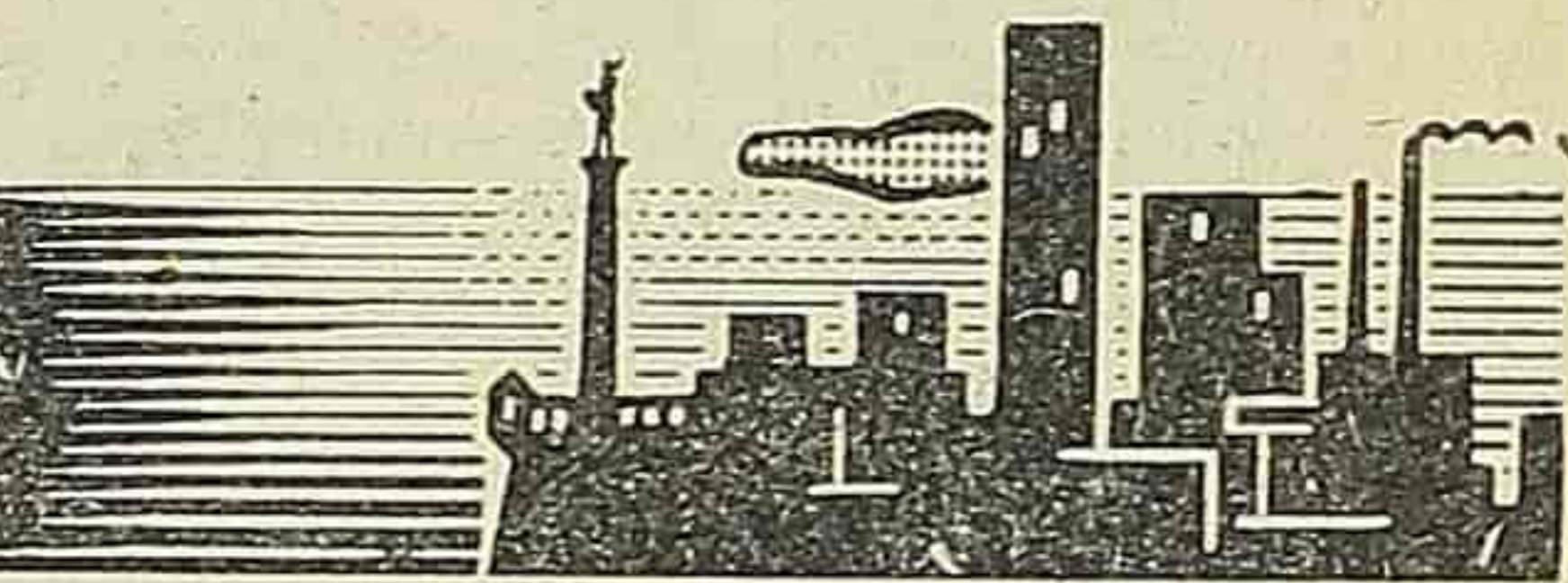
О ИЗДАЊИМА ЗА БРИСЕЛСКУ ИЗЛОЖБУ

17 априла 1958 Белгија је била издала једно обимно издање марака за успомену на учешће ОУН и њених специјалних институција на свеској изложби у Брислу. Било је издато 10 марака за обичну и 6 за ваздушну пошту.

Од тих марака продато је, од обе врсте, 340.771 серија, а сем тога продато је још 339.272 ком. марака од 1 фр., 433.125 ком. од 1.50 фр., 139.123 ком. од 2.50 фр. и 125.496 ком. од 5 фр.

Сем тога, при затварању бриселске изложбе Европски сервис поштанске администрације УН издао је 19. X. 1958 једну специјалну дописницу са сликом палате УН у Њујорку и павиљона УН на бриселској изложби. Карте су франкиране маркама од 3 и 8 ц. УН од 24. X. 1958, као и маркама Белгије напред наведеним од 1, 1.50, 2.50 и 5 фр. — од ових карата било је издато само 5.918 комада.

Наше марке

ПРИГОДНА СПОМЕН МАРКА ПОВОДОМ 40 ГОДИШЊИЦЕ КОМУНИСТИЧКЕ ПАРТИЈЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

20 априла ове године, у част прославе 40 годишњице оснивања КП Југославије, пуштена је у употребу пригодна спомен марка од 20 динара. Цртеж за ову марку израдио је наш познати сликар — мајстор Ђорђе Андрејевић-Кун. Слика претставља више уздигнутих црвених застави са амблемом и инцијалима Савеза комуниста Југославије (СКЈ) и лаворовом гранчицом са јубиларним годинама „1919 — 1959”, док се на горњем делу, непосредно испод ивице слике, налази парола „ПРОЛЕТЕРИ СВИХ ЗЕМАЉА УЈЕДИНИТЕ СЕ”. Ознака франкатурне вредности „20” налази се на десној страни цртежа испод пароле, док је на доњој страни назив земље „ЈУГОСЛАВИЈА” у ћирици.

Марка је штампана у књиготиску, на обичном папиру, у Заводу за израду новчаница у Београду. Боја марке је црвена, светло-карминаста, жута и плава. Величина марке је 30×37 мм, а саме слике 26×33 мм. Тираж 3.000.000 примерака, штампаних у табацима од 25 примерака. Зупчање чешљасто 12½.

Верујемо да је, можда, било тешко изабрати прикладан мотив за ову марку, с обзиром на њену намену и повод издања, али и овога пута понављање приказивања застава није довољно садржајно, да би се само с њима приказала и евоцирала борба КПЈ и њен значај у свету и у нас. Мотив са заставама толико пута је већ употребљаван и, нарочито код нас (20 октобар, ослобођење Београда, петогодишњица Македони-

Timbre-poste commémoratif en l'honneur du 40 anniversaire du Parti communiste yougoslave

En date du 20 avril a. c., en l'honneur de la célébration du 40-e anniversaire de la fondation du Parti communiste yougoslave, il a été mis en cours le timbre-poste commémoratif de 20 dinars. Le dessin est dû à notre très connu — maître Djordje Andrejević-Kun. L'image représente plusieurs drapeaux rouges érigés et avec l'emblème et les initiales de la Ligue des communistes de Yougoslavie (SKJ) et le laurier sur lequel figure la légende "1919—1959", tandis qu'à la partie supérieure, directement au-dessous du bord de l'image, figure le slogan: „Prolétaires de tous les pays unissez-vous”. L'indication de la valeur faciale se trouve sur la partie droite du dessin, au-dessous du slogan susvisé, soit „20”, tandis que sur la partie droite inférieure on peut lire le titre du Pays — JUGOSLAVIJA” en caractères cyrilliques.

Ce timbre a été exécuté en typographie, sur le papier ordinaire, à l'Institut d'impression des billets de banque à Beograd. La couleur en est rouge, carmin clair, jaune et bleu. Format du timbre: 30×37mm et du dessin: 26×33 m. Tirage: 3,000.000 exemplaires, imprimés en feuilles de 25 pièces. Dentelure en peigne: 12½.

NOUVEAU TRAFIC POSTAL ET EMISSION „INDUSTRIE II”

A partir du 1-er avril a.c., il est entré en vigueur le tarif postal modifié et valable pour le trafic interne et international. A partir de ce jour, le port pour une

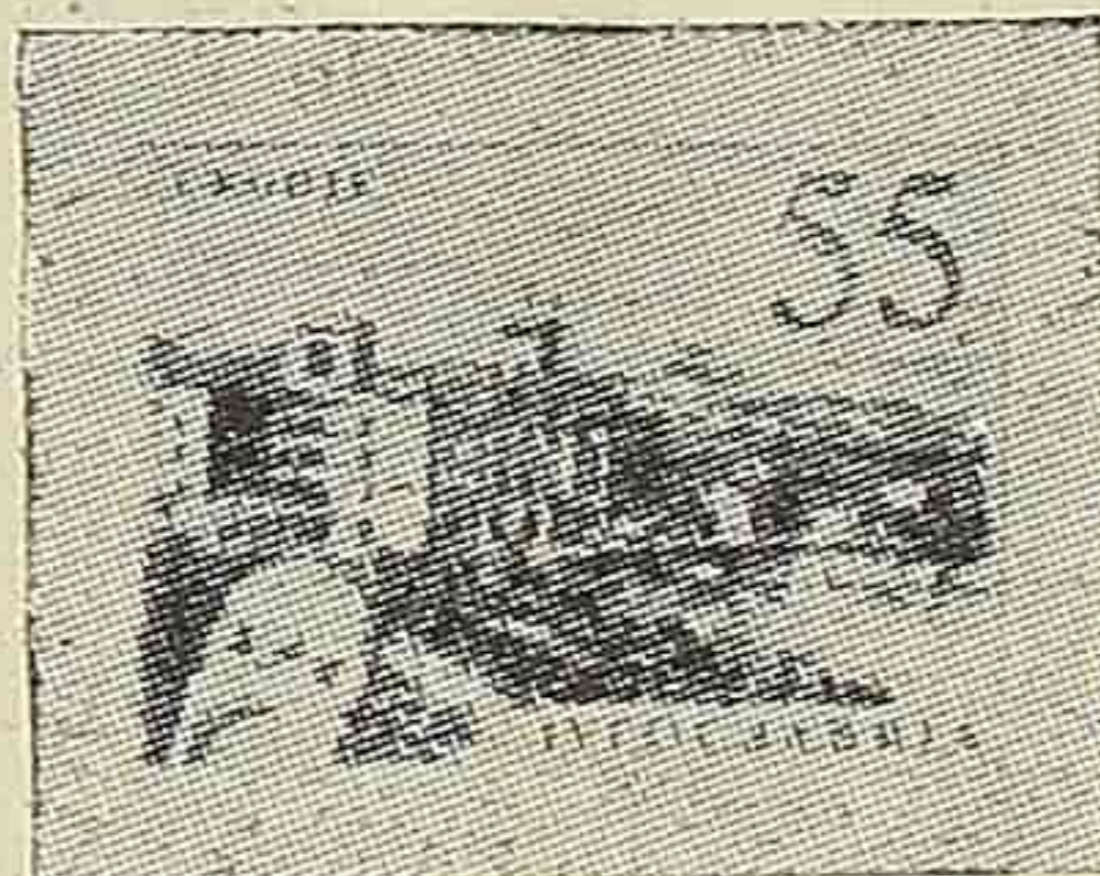
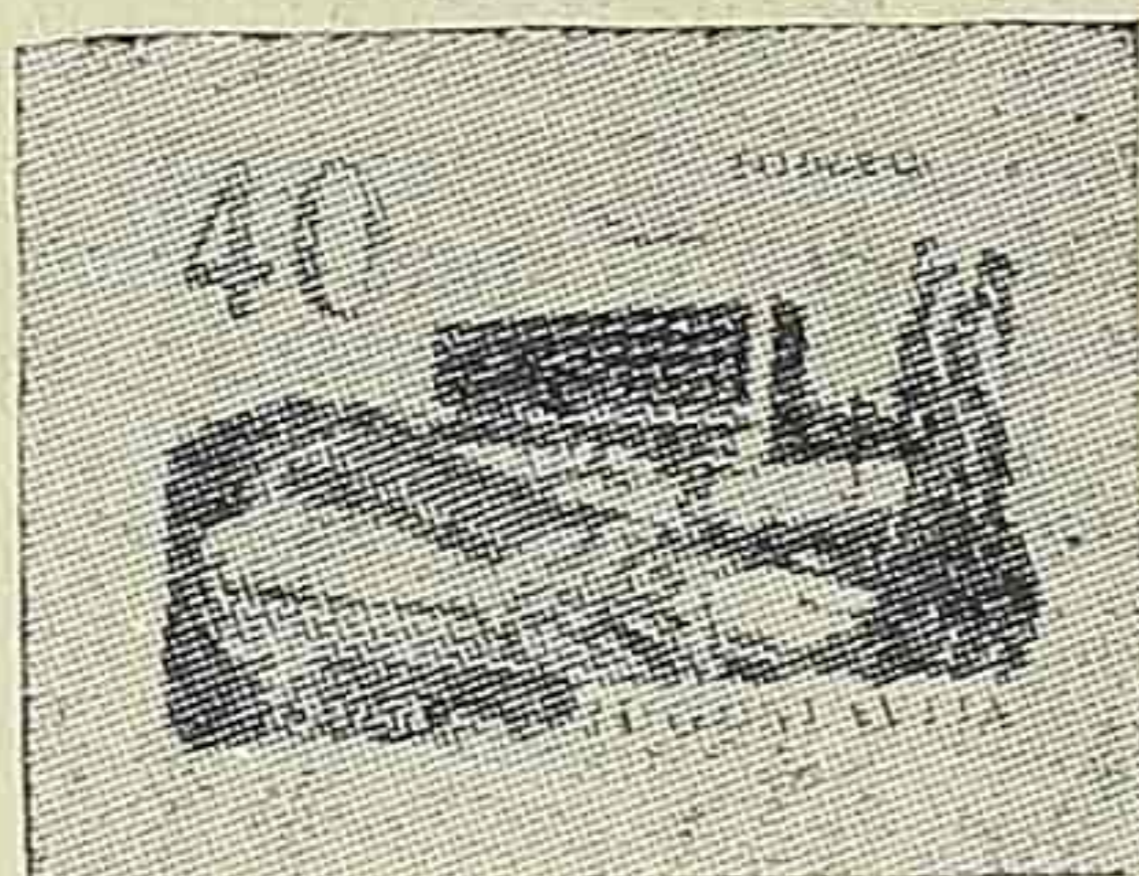
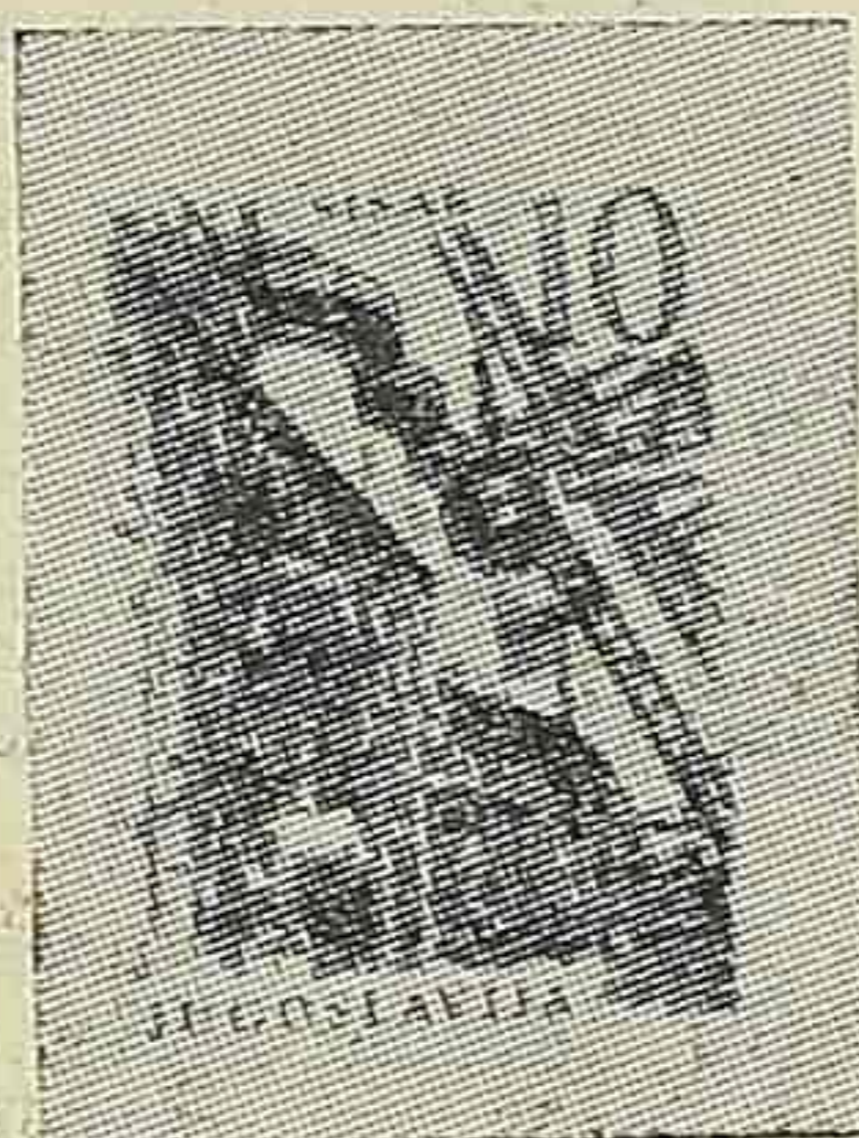
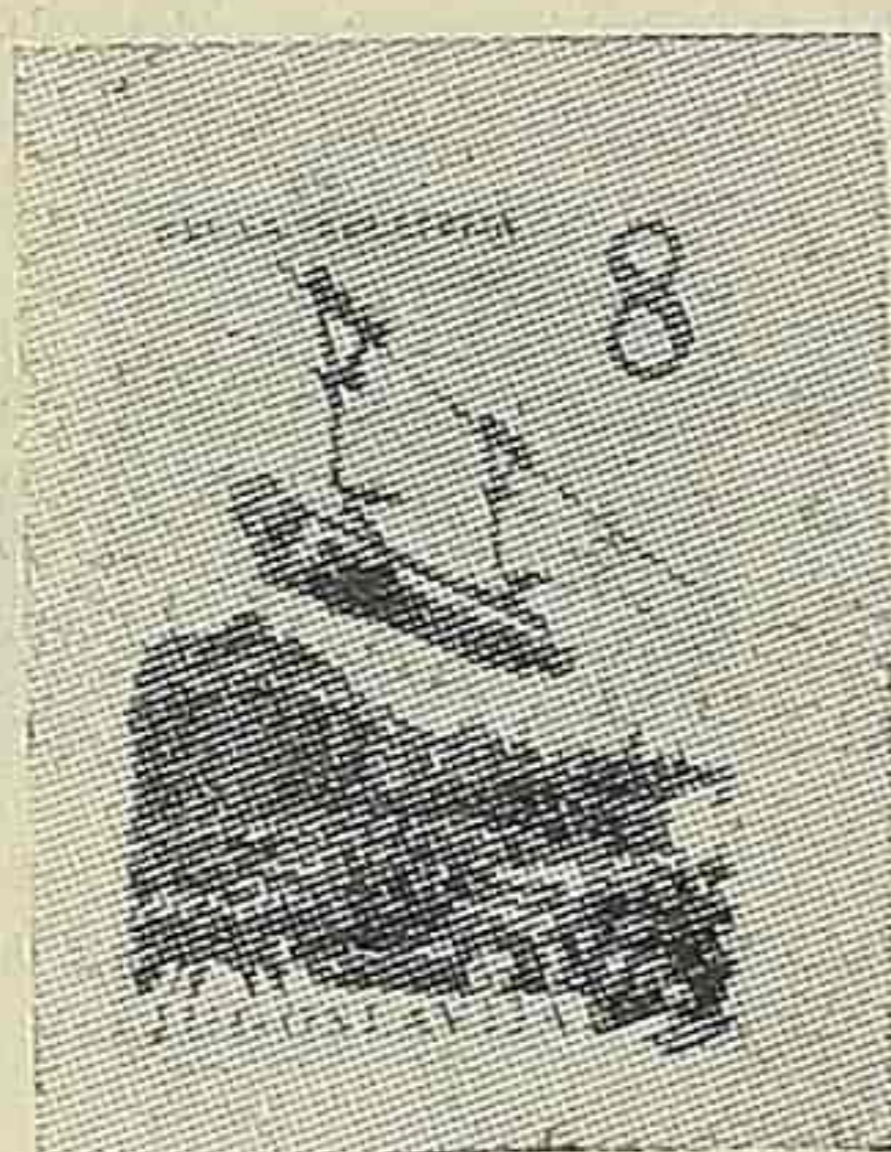
је, Сутјеска итд.), да, ма колико уметнички приказан, делује и једнострано. Чини нам се да и композиција боја код ове марке није најбоље изабрана. Свесни смо чињенице да је питање боја марака једно од врло деликатних и тешких. Од боје, често пута, и мање инвентиван цртеж може да добије у изразу и општем изгледу марке. И, обратно, и успео цртеж код оскудно изабране боје може да постане мање убедљив и садржајан. Ради овога питања боја наших марака треба посветити нарочиту пажњу; — наравно, у колико за његово правилно решење не постоје посебне сметње (сиромашан избор квалитетних боја, сметње код набавки у иностранству итд.)

С. О.

carte postale dans le trafic interne est majoré de 10 à 15 dinars; et pour le trafic international de 17 à 20 dinars. La taxe pour une lettre ordinaire pour l'intérieur du pays est majorée de 15 à 20 dinars, et à destination de l'étranger de 30 à 40 dinars. Par conséquent, la recommandation d'une lettre, pour l'intérieur du pays, s'élève à présent à 55 dinars, et pour l'étranger 80 dinars.

La majoration des taxes a conditionné l'émission de certaines valeurs des timbres-poste d'affranchissement régulier en même temps que la suppression de certaines valeurs actuellement en cours.

Notament: de 8 dinars pourpre-violet, au motif de l'industrie forestière, ayant jusqu'à présent la valeur de 17 dinars, cette dernière étant supprimée;

НОВА ПОШТАНСКА ТАРИФА И „ИНДУСТРИЈА II”

Почев од 1 априла о. г. ступила је на снагу измењена тарифа у поштанском саобраћају у земљи и иностранству. Почев од тога дана, такса за дописну карту у земљи повећана је од 10 на 15 динара, а у иностраном саобраћају од 17 на 20 динара. Такса за обично писмо у земљи повећана је од 15 на 20 динара, а за иностранство од 30 на 40 динара. Самим тим такса за препоручено писмо у земљи сада износи 60 динара, а за иностранство 80 динара.

Ово повећање поштанских такса условило је издавање неких нових вредности код редовних франко марака, односно укидање извесних досадашњих вредности.

8 динара љубичасто-пурпурна, с мотивом дрвне индустрије, који је до сада имала марка од 17 динара, која се вредност укида;

de 10 dinars dont la couleur est modifiée de vert-olive foncé en gris-vert foncé; Ferronnerie à Sisak;

de 15 dinars vert-bleu foncé, au motif du passage en dessus de l'autoroute Ljubljana — Zagreb, ayant jusqu'à présent la valeur de 25 dinars, cette dernière étant supprimée;

de 20 dinars rouge, au motif de la centrale hydroélectrique „Jablanica” portant jusqu'à présent la valeur de 15 dinars;

de 40 dinars outremer, dont la couleur est modifiée de lilas-rosâtre; Titograd — Cetinje;

de 55 dinars lilas-rosâtre, au motif de Skoplje, ayant jusqu'à présent la valeur de 50 dinars;

de 80 dinars orange-rouge, au motif de Sarajevo, ayant jusqu'à présent la valeur de 70 dinars.

Ces valeurs supplémentaires ont été également imprimées à l'Institut d'impression des billets de banque à Beograd en taille-douce. Papier et dentelure en sont les mêmes que ceux des autres timbres-poste d'affranchissement régulier.

10 динара, код које се вредности досадања боја тамно-маслинасто-зелена мења у тамно-зелено-сиву;

15 динара, тамно-плаво-зелена, с мотивом надвожњака на аутопуту Љубљана—Загреб који је до сада носила вредност од 25 динара, која се укида;

20 динара црвена, с мотивом хидроцентрале Јабланица, који је до сада имала вредност од 15 динара;

40 динара ултрамарин, с мотивом Титоград — Цетиње, док је до сада ова вредност била ружичасто-јоргованасте боје.

55 динара ружичасто-јоргованаста, с изгледом Скопља, који је до сада носила вредност од 50 динара;

80 динара црвено-наранџаста, с мотивом из Сарајева, који је до сада имала вредност од 70 динара.

И ове допунске вредности штампане су код Завода за израду новчаница у Београду у линијској дубокој штампи. Папир и зупчање исти као и код осталих редовних марака.

Упозоравамо филателисте да набаве досадашње редовне франко марке, нарочито вредности које се укидају, односно штампају у промењеним бојама.

С. О.

НОВА МАРКА ИЗ АУТОМАТА ОД 20 ДИНАРА

На дан 2 априла о. г. пуштена је у употребу преко аутомата редовна франко марка од 20 динара црвене боје, израђена у књиготиску у Заводу за израду новчаница у Београду. Измена поштанске тарифе усвојила је издавање ове нове вредности, пошто је такса за писма повећана од 15 на 20 д. Мотив марке је хидроцентрала Јабланица; зупчање само водоравно $12\frac{1}{2}$; папир обичан, претходно гумиран.

Ускоро можемо очекивати и вредност од 10 д. (Сисак) у нешто промењеној боји, као и марку од 15 д. са новим цртежом. Дан пуштања ових марака објавићемо преко нашег листа.

НОВО ШТАМПАЊЕ МАРКЕ ОД 8 ДИНАРА „ПРИВРЕДА III”

На дан 1 априла појавила се на филателестичком шалтеру поште Београд 1 марка од 8 д. из серије „Привреда III”, штампана на обичном, нешто пунијем папиру, који је претходно гумиран. Боја марке је сиво-плава у нешто тамнијем тону од марака раније штампаних, којих одавно није било на пошти.

Претпостављамо да је до овог штампанања дошло ради тога што нова марка од 8 д. с мотивом дрвне индустрије још није готова. Марка је штампана у тиражу од 2.000.000 примерака.

С. О.

NOUVEAU TIMBRE-POSTE DE 20 DINARS A L'INTENTION DES DISTRIBUTEURS AUTOMATIQUES

En date du 2 avril a.c. il a été mis en cours à l'intention des distributeurs automatiques le timbre-poste d'affranchissement régulier de 20 dinars, rouge, exécuté en typographie à l'Institut d'impression des billets de banque à Beograd. C'est la modification du tarif postal qui a conditionné l'émission de cette nouvelle valeur, vu que le port pour des lettres ordinaires est majoré de 15 à 20 dinars. Motif du timbre: centrale hydroélectrique à Jablanica; dentelure seulement au sens horizontal; papier ordinaire, préalablement gommé.

On peut attendre bientôt aussi l'émission de la valeur de 10 dinars (Sisak) en couleur éventuellement modifiée ainsi que le timbre de 15 dinars avec un nouveau dessin. La date de la mise en circulation de ces timbres sera publiée dans notre Revue.

ПРИГОДНА МАРКА ЗА ЈУФИЗ IV.

На дан отварања ЈУФИЗ-а IV — омладинске филателестичке изложбе у Дубровнику, 24 маја 1959, пустиће се у употребу пригодна спомен марка од 20 динара. Нацрт и гравура од нашег познатог графичара и гравера Танасија Крњајића, по једној старој слици, представља изглед Дубровника из XV века. Марка је израђена у Заводу за израду новчаница у Београду у линијској дубокој штампи на кредастом папиру. Штампанање је обављено на „Дори” машини у 3 боје и по изради потсећа на марку издату поводом ЈУФИЗ-а II, одржаног 1954 године у Љубљани. — Зупчање чешљасто $12\frac{1}{2}$; тираж 200.000 примерака.

Посећујте поштански музеј

Мајке Јевросиме 13 — отворен је недељом, средом, четвртком и суботом од 9—13 ч.; уторком и петком од 15—19 ч.; понедељком затворен. Групе пријављивати на телефон број 24-227.

Трибуни жигови

КУТИНА. — 22. II. 1959.

Решењем Генералне дирекције ПТТ Бр. 2470/1 од 17 фебруара 1959 године одобрена је израда и употреба пригодног поштанског жига са непокретним датумом на пошти Кутина на дан 22 фебруара 1959 године, поводом прославе 110 годишњице поште Кутина и отварања нове зграде за ту пошту.

Облик жига је положена елипса, преко које је положено једно писмо са два печата и са једном поштанском трубом. Текст на жигу „110 GODINA POŠTE KUTINA” и у дну жига датум „22. II. 1959”. Величина жига 35×27½ мм. — Боја жига црна.

ЗАГРЕБ. — 7. IV. 1959.

За време заседања IV Конгреса Савеза комуниста Хрватске, а у оквиру прославе 40 годишњице КПЈ, приређује Поштански музеј у Загребу на пошти Загреб 1 изложбу од 6 до 10 априла с главним темама „40 година КПЈ” и „ПТТ у НОБ-и”.

Поводом ове изложбе одобрена је израда и употреба пригодног жига на дан отварања конгреса — 7 априла.

Жиг је округлао прстенаст, са развијеном заставом с иницијалима SKH у средњем кружном пољу и с текстом у прстенастој површини „IV KONGRES / ZAGREB 7. IV. 1959”. (Из „Политике”).

ОДГОВОРИ И ОБАВЕШТЕЊА

О ЈЕДНОМ ПРЕФИЛАТЕЛИСТИЧКОМ ЖИГУ ПОШТЕ БЕОГРАД

Г. Д. Јанићијевић приказао нам је предфилателистички жиг поште Београд — прстенаст, са једним унутрашњим кругом, с крупним словима у прстену — **плаве боје**.

Овај је жиг наведен у Дероковом делу „Die Poststempel von Serbien” под D8, без ознаке боје, што значи да је Дероку тада био познат овај жиг само црне боје. Код Вернера у „Претфилателистичка писма и жигови Србије” под 4к (са сл. 16) наведен је само у црној боји. И ја нисам навео у ПТТ Ар-

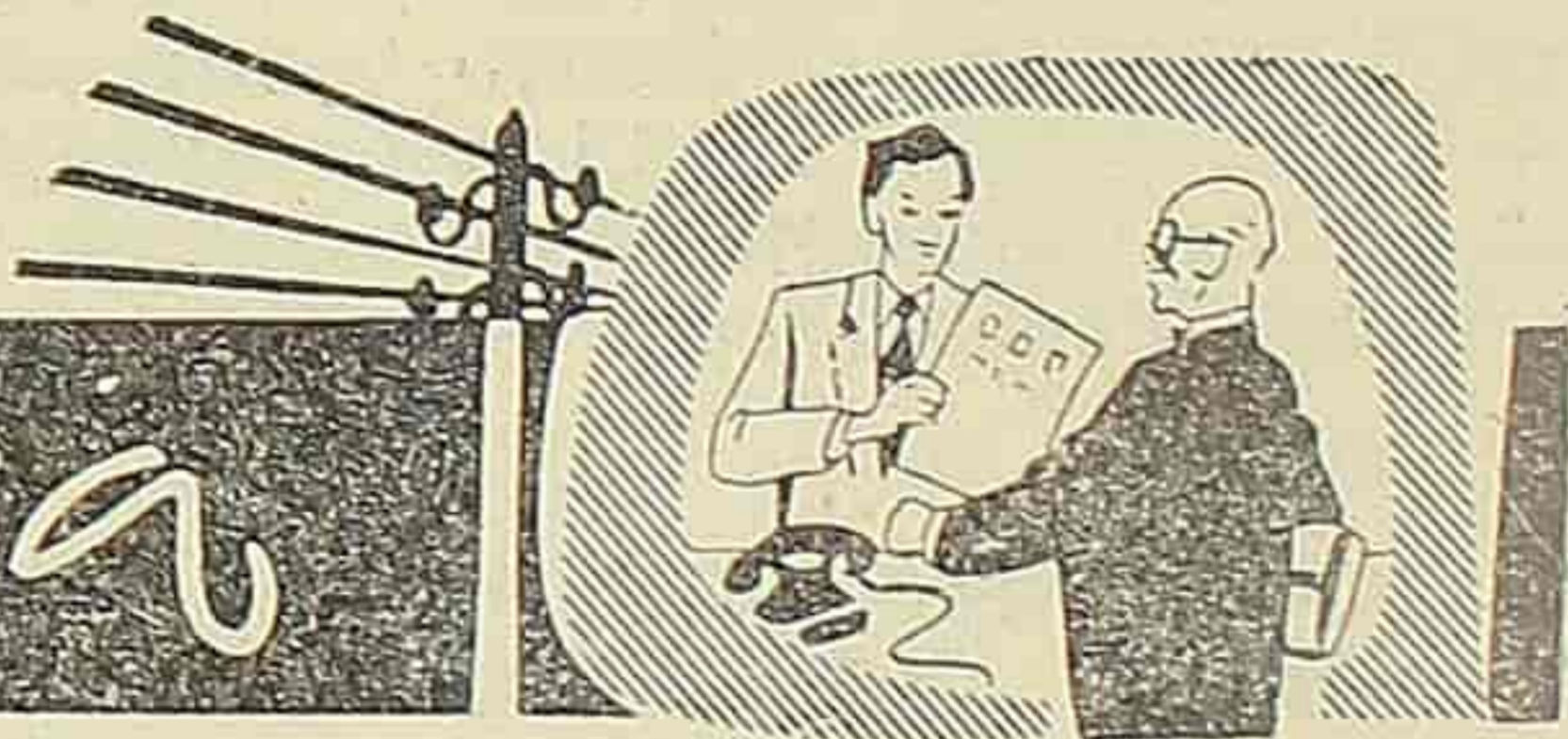
хиву у чланку „Српске поште и поштански жигови од 1840 — 1866 године” тај жиг с крупним словима типа 6/1 међу жигове с плавом бојом, јер ми такав жиг плаве боје није био познат.

Међутим, **накнадно сам нашао** у броју 22/23 за 1938 годину бечког часописа „Sammler-Woche” да је Дероко у допуни свога напред поменутог дела навео, по накнадном сазнању, да овај жиг постоји и у плавој боји.

Према томе, види се да је овај жиг у плавој боји био и раније познат, али, изгледа, да је ређи.

А. Петровић

Вести из савеза

ПОДРУЖНИЦАМА, ПОВЕРЕНИШТВИМА И ПРЕПЛАТНИЦИМА

Моле се подружнице, повереништва и преплатници да доставе одмах промене адресе, — ако их има, — на које треба слати часопис.

ОПШТИ САСТАНЦИ ФИЛАТЕЛИСТА У БЕОГРАДУ

Општи састанци филателиста одржавају се у улици Цара Лазара бр. 7 че-

твртком од 17 до 20 часова и недељом од 10 до 14 часова.

ЗАМЕНА ЛИЧНИХ КАРАТА

С. Ф. С. извршиће замену свих чланских карата издатих до данас. Замена чланских карата је обавезна. — Потребно је да подружнице и повереништва доставе списак својих чланова са њиховим именима и презименима, чланским бројем и датумом пријема. Податке тре-

ба узети са старих чланских карата или приступница. (Одлука Управног одбора на седници 19. I. 1959).

Замена чланске карте стаје 50 динара.

СЕКЦИЈА ЗА РАЗМЕНУ МАРАКА

Подружнице и повереништва, које желе да примају свеске с маркама, нека се обраћају руководиоцу секције на адресу: **Аца М. Александрић**, Београд, Бориса Кидрича ул. бр. 5.

ПИСМА ЗА ИНОСТРАНУ РАЗМЕНУ

Сва писма за инострану размену треба слати директно на адресу руководиоца секције иностране размене: **Љубивоје М. Илић**. — Београд. Ул. Јелене Ђетковић бр. 12/III.

ПРОДАЈА СТАРИХ ГОДИШТА „ФИЛАТЕЛИСТЕ”

Продајна цена целих годишта је, закључно са 1955 годином, са попустом од 50% од цена отштампаних на 2 страни корица сваке свеске часописа:

За 1949 годину	35 дин.
за 1950 годину	90 дин.
за 1951 годину	160 дин.
за 1952 годину	170 дин.
за 1953 годину	120 дин.
за 1954 годину	120 дин.
за 1955 годину	125 дин.
за 1956 годину	370 дин.
за 1957 годину	360 дин.
за 1958 годину	480 дин.

И појединачни бројеви продају се с одговарајућим попустом. — Не могу се посебно продавати појединачни бројеви:

Из 1949 године:	бр. 1—4
из 1950 године:	бр. 1—12
из 1951 године:	бр. 1
из 1952 године:	бр. 4, 9—10
из 1953 године:	бр. 1—2, 3
из 1956 године:	бр. 3—4, 5—6
из 1957 године:	бр. 3—4, 5—6, 7—10, 11—12
из 1958 године:	бр. 1—2.

За сваку поруџбину слати новац унапред на адресу Уредништва (Војводе Драгомира 25) или полагати на тек. рачун Уредништва код Комуналне банке у Београду 101-704-5-289.

За поруџбине до 150 динара додати и за поштарину 15 динара, а за препоручене пошиљке треба доплатити 60 динара.

ИЗ СОМБОРА

Подружница СФС Сомбор одржала је своју годишњу скупштину 2. II. 1959.

Из извештаја управног одбора види се да је ова подружница имала на дан 31. XII. 1958 43 редовна члана и 51 омладинца. На скупштини је било свега 17 чланова. По усвојеном дневном реду и избору радног председништва, записничара и оверача записника поднесени су извештаји управног одбора, благајника, надзорног одбора и суда части, па је поведеној дискусији дата разрешница старој и изабрана нова управа, која се на седници 5. II конституисала: **Управни одбор:** председник Видаковић Стипан, претс. Јакоб Лајош, секретар Кристифоровић Јован, благајник Витковић Стјепан, књижничар Ковач Ладислав и чланови Арадска Марија и Грацан А. — **Надзорни одбор:** председник Валиент Оскар, чланови Мајер Нандор и Бранков Владимир. — **Суд части:** председник: Хорват Теодор, чланови Бранков Коста и Мајер Карло.

ПИОНИРСКА ФИЛАТЕЛИСТИЧКА СЕКЦИЈА ПРИ ОСНОВНОЈ ШКОЛИ „ЗМАЈ ЈОВАН ЈОВАНОВИЋ” У РУМИ

У 1959 годину секција је ушла са 10 чланова.

Претседник секције Слободан Јовановић, благајник Бешир Марија, секретар Бурновић Невена.

Секција одржава састанке сваке недеље у школским просторијама.

ИЗ ЗАЈЕЧАРА

Годишња скупштина подружнице Зајечар одржана је 12. II у канцеларији једног члана. — По извршеном отварању скупштине изабрано је радно претседништво и усвојен дневни ред скупштине. Било је присутно 15 чланова. Прочитани су извештаји управног и надзорног одбора. Подружница је слабо радила зато што није имала своје просторије за састанке. — По завршеној дискусији дата је разрешница старој управи и изабрана нова: **Управни одбор:** председник Антоније Љубибратић, заменик председника Др. Мића Мићовић, секретар Драгослав Петровић, благајник Иван Поповић. — **Надзорни одбор:** Цветко Живковић, Др. Крунислав Поповић и Божидар Најдановић. — **Суд части:** Др. Михаило Тошић, Др. Владета Јелисијевић и Борислав Карчевић.

ИЗ БАЧКЕ ПАЛАНКЕ

Скупштина је одржана 8. II у просторијама НОО.

Присуство је било 20 чланова.

По отварању скупштине и избору радног претседништва усвојен је дневни ред. После извештаја о раду подружнице у 1958 години и надзорног одбора и после спроведене дискусије о тим извештајима и донетим закључцима о потребама и раду управе у новој години, дата је разрешница старој управи и изабрана нова: **Управни одбор:** Вељков Озрен, Дургала Андрија, Арт Вилка, Арсенић Бошко и Милински Ј — **Надзорни одбор:** Холига Фриђеш, Хорват Стеван и Херман Ленка. — **Суд части:** Шепрак Андрија, Алимпић Васа и Холига Марија.

ИЗ НИША

Ова подружница одржала је своју VIII редовну годишњу скупштину 8. II. Бројно стање чланова на крају 1958 године: 29 редовних и 13 омладинаца и пионира.

Управни одбор се конституисао: за претседника Цветковић Др. Радомир, за секретара Бастић Звонимир, за благајника Митић Миливоје, за чланове управе: Јовановић Радомир, Ковачевић Бранислав, Бонч Борис и Божовић Божи-дар.

ИЗ ПАДЕЈА

Повереништво у Падеју одржало је своју скупштину 13. II.

Повереништво данас броји 12 редовних чланова и 9 омладинаца.

После поднетих извештаја о раду повереништва и спроведене дискусије, у којој су изнете потребе и жеље чланства, дата је разрешница досадашњој управи, а у нову управу су изабрани: за повереника Баш Нандор, за чланове Арпадари Антал и Козловачки Жарко.

ИЗ ПОДРУЖНИЦЕ „БРАЧАР” — БЕОГРАД

На дан 30 марта одржана је VIII редовна годишња скупштина ове подружнице. Присутствовало је преко 50 посетилаца.

Жива дискусија допринеће освежењу нове управе и нади да се крене даље са више труда старим добрим путем ове подружнице.

При Управном одбору основана је комисија од три члана за рад са омладином.

Уз низ препорука новој управи дата је препорука за одржавање једне смотре марака у овој години.

Скупштини је председавао инж. А. Петровић, почасни претседник подружнице.

На челу управе остао је досадашњи претседник Б. Пашковић. Остали чланови Управног одбора: Д. Јанићијевић, М. Димитријевић, Д. Главоњић, Ј. Маринковић, Др. В. Новаковић, Зд. Јуреша, Б. Стефановић и Н. Самарџија. — **Надзорни одбор:** К. Савичевић, Ст. Стојковић и Св. Петровић. — **Суд части:** Драгољуб Ранковић, Јанко Мартиновић и Божа Поповић.

ИЗ НОВОГ САДА

Подружница СФС у Новом Саду одржала је редовну годишњу скупштину 15 марта 1959. На скупштини је било присутно 53 члана.

Скупштину је отворио Др. Н. Грујић. По избору радног претседништва приступило се раду по усвојеном дневном реду: После прочитаних извештаја управног одбора, благајника, надзорног одбора и суда части скупштина је дала разрешницу старој управи и на предлог кандидационе комисије изабрана је нова управа: у **Управни одбор:** Аврамов Сава, Др. Грујић Н., Рашковић Б., Панић М., Коњовић Љ., Соцек Ј., Нићин Н., Вајс Е., Мојсовић В., Гаудеџи Т., Вукићевић Ђ., Мишић Ј., Јојкић Б., Дрк Антун и Ути Карољ; — у **Надзорни одбор:** Пот Људевит, Јухас Ст. и Бекко Јован; — у **Суд части:** Хаџи Коста, Др. Поповић Реља и Др. Араницки Петар.

После тога прихваћени су предлози: 1) В. Мојсовића да се предложи скупштини Савеза да се издаје један јединствен часопис с тим да претплата на њега не буде обавезна; — 2) К. Хаџи и В. Мојсовића да се 20 априла одржи смотра омладинских експоната и изврши избор за Јуфиз IV и да на Јуфизу IV заступају подружницу омладинци под вођством члана УО задуженог за рад с омладином; — Е. Вајса да управни одбор одржава предавања, дебатне дискусије из филателије, предавања за омладину. На крају је прихваћен предлог прорачуна подружнице за 1959 годину.

NOVČANICE — BANKNOTE

Sva izdanja Srbije i Crne Gore, zatim SHS, biv. Jugoslavije i drugi bolji materijal, koji je bio u upotrebi na teritoriji FNRJ — KUPUJEM ili menjam za poštanske marke.

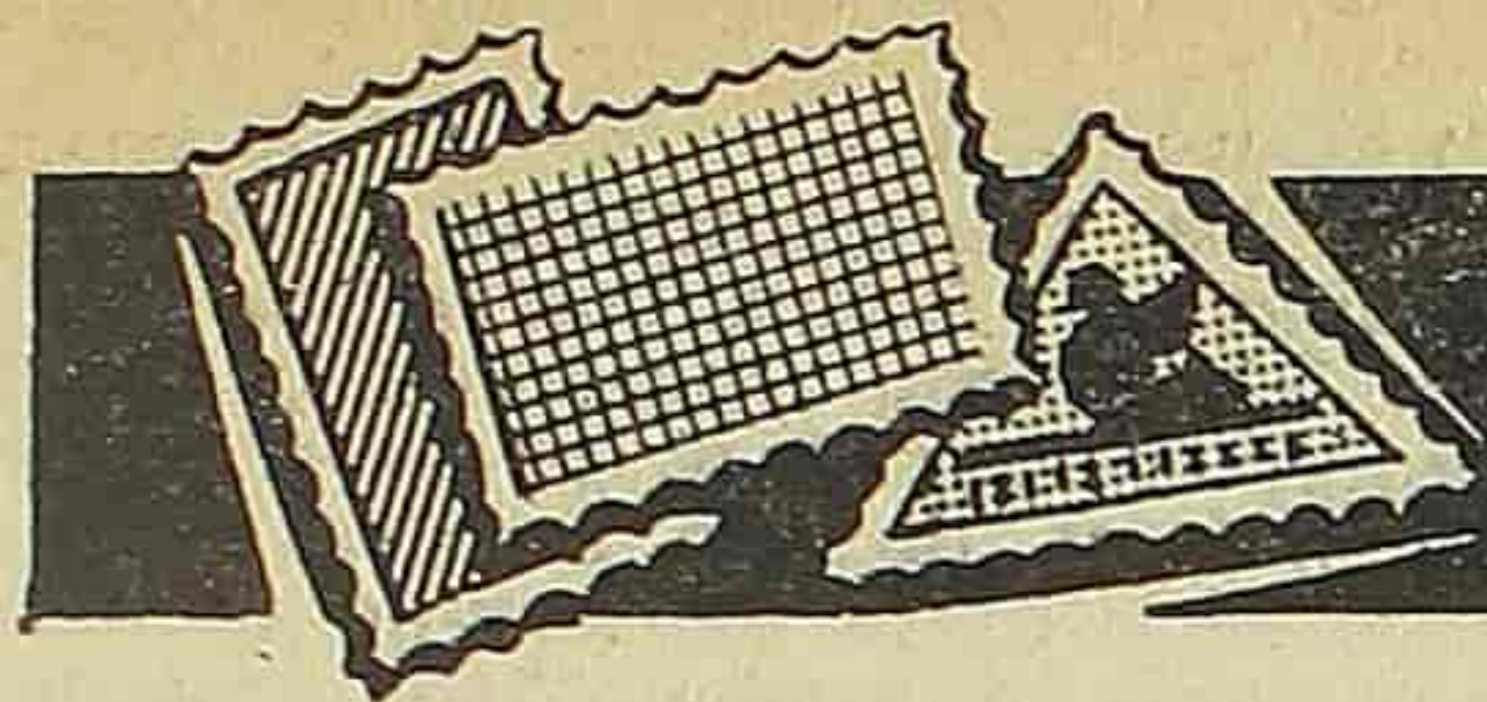
Dimitrije B. Spajić,
12, ul. Lomina
BEOGRAD III

FISCAL STAMPS

Exchange of all fiscal stamps wanted collectors whole world. Also fiscal literature, catalogue, books or articles.

Dimitrije B. Spajić,
12, Rue Lomina

Нове марке

АВГАНИСТАН

10. XII. 1958. — За десетогодишњицу о правима човека; са сликом земаљске кугле и руке с уздигнутом буктињом; 50 п. ружичасто-јоргованаста и 100 п. смеђе-јоргованаста.

АЛБАНИЈА

25. I. 1959. — За „Недељу културних споменика“, са сликом позорнице у Бутринту (из III века пре н. е.) и једне статуе неке богиње, нађене у Бутринту (из IV века пре н. е.): 2.50 л. јоргованасто-смеђа, 6.50 л. плаво-зелена и 11 л. ултрамарин.

АУСТРАЛИЈА

2. II. 1959. — Једна франко марка са сликом краљице Јелисавете II: 4 п. цинобер.

АУСТРИЈА

1) 19. I. 1959. — Марка са сликом базилике Марицаел у III издању, сада у офсету, с малом разликом у цртежу и у промењеној боји: 1 ш. сијена.

2) 5. III. 1959. — Марка за Европу, са сликом једног огромног „Е“ у виду велике грађевине над картом Европе: 2.40 Ш.

БЕЛГИЈА

1) 10. XII. 1958. — За десетогодишњицу Декларације о правима човека, са сликом амблема ОУН и детета на рукама испред њега: 2.50 фр. плаво-сива.

2) 25. II. 1959. — Добротворно издање с доплатком, са сликом срца са отвором кроз који се помаља глобус: 1 фр. + 50 ц. јоргованасто-ружичаста, 2.50 + 1 фр. бронзано-зелена и 5 + 2.50 фр. мутно-црвена.

БРАЗИЛИЈА

10. XII. 1958. — За десетогодишњицу Декларације о правима човека: 2.50 Цр. светло-плава (амблем УН).

БУГАРСКА

1) —. XI. 1958. — За 35 годишњицу револуције од 1923 године: 16 ст. неранцаста (револуционари) и 44 ст. јоргованасто-црвена (револуционар и рањеник).

2) —. XII. 1958. — За међународну геофизичку годину, са сликом сателита III изнад земаљске кугле, зупчана и незупчана: 80 ст. тиркизна.

3) —. XII. 1958. — За 50 годишњицу рођења песника Хр. Смирненског, са његовом сликом: 16 ст. смеђе-карминаста.

4) —. —. 1958. — За IV конгрес савеза младих радника „Димитров“: 8 ст. зелена (брање кукуруза), 12 ст. смеђе-жута (гајење говеда), 16 ст. смеђе-црвена (рад с пијуком), 40 ст. тиркизна (рад с ручним колицима) и 44 ст. карминаста (раднички дом у Софији).

ВЕЛ. БРИТАНИЈА

9. II. 1959. — Марка за редовну пошту са сликом краљице Јелисавете: 4½ п. цинобер.

ВИЈЕТНАМ ЈУЖНИ

1) 1. XII. 1958. — Серија порто-марака; 4 вредности с истим цртежом: 10 д. љубичаста и црвена, 20 д. неранцаста и зелена, 100 д. плава и црвена и 300 д. зелено-жута и црвена.

2) 1. XII. 1958. — Две марке са истом сликом храма у Жаду и моста Хук: 150 д. светло-

зелена и 2000 д. тамно-зелена.

3) 25. XII. 1958. — Са сликом катедрале Фука: 0,10 д. сива и 6 д. неранцаста.

4) 16. II. 1959. — Са сликом поштанског музеја у Сајгону: 0,40 д. зелена и 5 д. ружичасто-јоргованаста.

ГВИНЕЈА

5. I. 1959. — Марке Француске Западне Африке с претиском REPUBLIQUE DE GUINEE: 10 фр. (прекоморска флора) и 45 на 20 фр. (банане).

ГРЧКА

1) 27. XII. 1958. — Са сликама из грчке античке уметности: 20 л. пурпурна (микенска вазна) и 1 др. јоргованасто-смеђа (глава једног младића).

2) 12. I. 1959. — Са сликама из грчке античке уметности: 10 л. жућкасто-зелена (Перокле), 50 л. плаво-зелена (Поседион), 70 л. црвено-неранцаста (делфиски возар), 1.50 др. светло-плава (носачи амфора), 2.50 др. црна и црвена (глава Александра Великог).

3) 24. III. 1959. — Нова серија франко марака за редовне потребе, са сликама старог грчког новца, с лицем и наличјем сваког новца на свакој марци: 10 л. црно-сива на смеђе-црвена (новац из Олимпије; — глава Зевса с лаворовим венцем — орао); 20 л. црно-плава / сиво-плава (новац Атине; — богиња Атина — буљина); 50 л. црно-сива / љубичаста (новац Сиракузе; — нимфа Аретуза — четворопрег); 70 л. црно-сиво-маслинаста / индиго (новац Александра Великог; — Херкулес — Зевс на престолу); 1 др. црна / гамно-црвена (новац Родоса; — Хелиос — ружа); 1,50 др. црна-плаво-сива / окераста (новац Тракије; — грифон — четвороугаоник подељен на 4 дела); 2.50 др. црна-сиво-жута / гранатна (новац Халдикида; — Аполон са лаворовим венцем — лира); 4.50 др. црна, сива / зелена (новац Крита; — Аполон — лавиринт); 6 др. црна-плаво-сива / маслинаста (новац Кипра; — Афродита — Аполон); 8.50 др. црна-сиво-смеђа / црвена (новац делфиски; — главе овна и делфина — четири квадрата).

ДАНСКА

11. III. 1959. — За 60 годину рођења краља Фредерика IX; три вредности са истом краљевом сликом: 30 о. црвена, 35 о. пурпурна и 60 о. плава.

ЕГИПАТ

1) —. I. 1959. — Провизорно издање марке од 100 м. црвено-смеђе са сликом Нефертите, с црним претиском нове вредности, ознаке УАР и црте за поништење старе вредности: 55 на 100 м.

2) 2. II. 1959. — За конгрес афричко-азиске омладине у Каиру, са сликом једног младића црне боје и једне плавуше: 10 м. светло-маслинаста.

3) 22. II. 1959. — За прву годишњицу УАР-а, са грбовима УАР-а: 10 м. зелена и црвена.

4) 22. II. 1958. — За поновно отварање великог хотела Нил-Хилтон у Каиру: 10 м. сива.

ЕКВАДОР

1) —. XI. 1958. — За Међународну геофизичку годину: 1.80 С. плава (земљина лопта са путањама сателита).

2) —. XII. 1958. — Једна марка за вазду-

пину пошту у част француског иаучника Пола Ривеа, са његовом сликом: 1 Ц. смеђа.

3) —. XII. 1959. — Две нове вредности тропских птица, издате поводом стогодишњице рођења орнитолога Томаја: 50 ц. црвено-неранцаста, ултрамарин и зелена (кос) и 60 ц. бледо-ружичаста, зелена, зелено-плава, жута и црвена (папагај).

ИЗРАЕЛ

3. III. 1959. — За стогодишњицу рођења јеврејског списатеља Шалома Алекхема, са његовом сликом: 250 п. смеђа и зелена.

ИНДИЈА

30. XII. — За индиску изложбу издата једна марка са сликом једног дела изложбе: 15 нп. јоргованасто-ружичаста.

ИРАК

1) 26. XI 1958. — За IV конгрес арапских правника у Багдаду израђена спомен марка од марке из 1955 године (конференција инжењера), с претиском на арапском: 10 ф. на 28 ф. плава.

2) —. XII. 1958. — За Дан армије, са сликом војника и ирачке заставе: 3 ф. светло-плава, 10 ф. сиво-маслинаста и 40 ф. љубичаста.

ИРАН

—. XII. 1959. — За XI столеће од рођења песника Абд Абдула Рудаки, са његовом сликом: 2.50 Р. шкриљаста, 5 Р. љубичаста и 10 Р. смеђа.

ИТАЛИЈА

1) 29. XII. 1958. — Десетогодишњица премије „Италија“ за међународне утакмице радиотелевизије: 25 л. црвена, плава и црна (антена и глумац) и 60 л. ултрамарин и црна (антена, концертни клавир и голуб).

2) 2. I. 1959. — За стогодишњицу поштанске марке Сицилије: 25 л. плаво-зеленкаста (са сликом сицилијанске марке од 2 гр.) и 60 л. неранцаста (са сликом сицилијанске марке од 5 гр.).

3) —. —. 1959. За 30 годишњицу Латеранског пакта, по коме је атикан постао независна држава: 25 л. плава, са сликом куполе св. Петра.

ЈАПАН

1. II. 1959. — За успомену на довршење бране вештачког језера Којима: 10 јена, са сликом географске карте језера и једног трактора.

ЈОРДАН

10. XII. 1958. — За деестогодишњицу Декларације о правима човека, са сликом скоро истом као на спомен маркаам УН из 1953 године: 5 ф. плава и опекаста, 15 ф. смеђе-жута и црна, 35 ф. зелена и љубичаста и 45 ф. ружичаста и маслинасто-црна.

КАМЕРУН

—. II. 1959. — За пропаганду производње банана: 20 фр. жуто-неранцаста, плава и зелена 25 фр. тамно-зелена, црно-зелена и јоргованасто-црвена.

КАНАДА

23 II 1959 — За 50 годишњицу летења авионом: 5 ц. плава и црна (симбол. слика с авионом у лету).

КИНА

15. II. 1959. — Две вредности за пропаганду топионичарства: 4 ф. цинобер (дефиле металских радника и Мао-Це-Тунг у оквирићу); 8 ф. јоргованасто-ружичаста (Бесемерова реторта и кинеске пећи).

КОСТАРИКА

—. —. 1959. — За стогодишњицу двојице славних Костаричана — Клета Гонзалеса Викеза и Рикарда Жименеза Ореамуна издате марке за ваздушну пошту: 5 ц. смеђа и светло-плава (Викез), 10 ц. црвена и сива (Ореамуно), 15 ц. зелена и црна (Ореамуно и пошта), 20 ц. ружичаста и смеђа (Ореамуно и поглед на Пунтаренас), 35 ц. црна и светло-плава (Ореамуно и пацифичка железница), 55 ц. маслинаста и љубичаста (Гонзалес Викез и Народна библиотека), 80 ц. светло-плава и плава (Викез и поглед на Канарију), 1 Ц. неранцаста и црвена (Викез и поглед на Пуенте Анонос) и 2 Ц. сиво-црна и црна (Ореамуно и Викез).

КУБА

—. —. 1959. — Спомен марка са сликом једног наоружаног војника Фидела Кастро са уздигнутом пушком; с легендом „Први јануар 1959 — Дан ослобођења“: 2 г. црвена и сива.

ЛИБАН

—. I. 1959. — Серија франко марака: а) за обичну пошту: 0,50 п. плава, 1 п. неранцаста, 2.50 п. љубичаста и 5 п. зелена (све четири са сликом либанског кедре), 12.50 п. плава, 25 п. шкриљаста, 50 п. смеђе-црвена и 100 п. сепија (све четири са сликом војника и либанске заставе); — б) за ваздушну пошту: 5 п. зелена, 10 п. јоргованасто-црвена, 15 п. љубичаста, 20 п. цинобер и 25 п. плава (све са сликом симбола индустријализације), 35 п. маслинаста, 50 п. плаво-зелена, 65 п. смеђе-црна и 100 п. ултрамарин (све четири са сликом аеропорта).

МАЂАРСКА

—. III. 1959. — За међународну геофизичку годину: а) формат 37×26: 10 ф. (гравиметрија), 20 ф. (океанографија), 30 ф. (ледени брегови, пингвини и северна светлост); — б) формат 65×26: 60 ф. (совјетски сателит); — в) формат 44×33: 40 ф. (камп совјетске антарктичне експедиције и карта Јужног пола са трасама путева Фукса и Хиларија и совјетског пилота Пјерова), 1 Фт. (сунце и опсерваторија) и 5 Фт. (спутник и ракета Вангард).

МАЛГАШКА РЕП.

1) 2. II. 1959. — Серија цвећа: 6 фр. бледо-плава и тамно-црвена (датура), 25 фр. цинобер и ултрамарин (поантеција).

2) 28. II. 1959. — Наместо у броју 1—2 објављених спомен марака под 2) издате су: а) у спомен проглашења Малгашке републике: 20 фр. црвена, зелена и смеђе-љубичаста са сликом републичке заставе испред палате конституанте, 25 фр. црвена, зелена и сива са сликом републичке заставе испред карте Мадагаскара; — б) у спомен заједнице: 60 фр. плава, црвена, зелена и смеђе-љубичаста са сликом носилаца заставе француске и малгашке и карте Мадагаскара).

МАЛЕЗИЈА

1) 10. XII. 1958. — За десетогодишњицу Декларације о правима човека: 10 ц. плава, ружичаста и жута и 30 ц. зелена.

2) 20. II. 1959. — Спомен марка на ступање на престо новог султана, с његовом сликом у свечаној одори: 10 ц. црвена, жута, зелена и плава.

МАРОКО

18. I. 1959. — Издање за Црвени крст: 50 фр. смеђа, зелена и црвена (санаторијум у Бем Омину).

МОНГОЛИЈА

1. XI. 1958. — Домаће животиње у Монголији: 5 м. жута и смеђа (ангорска коза), 10

м. зелена и смеђа (ован), 15 м. јоргованаста и смеђа (коњ), 20 м. плава и смеђа (бик), 25 м. ружичаста и смеђа (камила), 30 м. јоргованаста и тамно-јоргованаста (ован), 40 м. светло и тамно-зелена (ангорска коза), 50 м. црвено-неранцаста и смеђа (бик), 60 м. светло и тамно-плава (коњ), 1 Т. жута и смеђа (камила).

НЕМАЧКА ЗАП.

1) 31. I. 1959. — Прве две вредности нове серије франко марака са сликом председника Хојса, на дан његове 75 годишњице: 10 пф. зелена и 20 пф. црвена.

2) 6. III. 1959. — За 500 годишњицу рођења Јакоба Фугера, финансијера и у своје време најбогатијег човека у свету, с његовом сликом: 20 пф. црвена, црна и сива.

НЕМАЧКА — БЕРЛИН

14. II. 1959. — Промена боје марке са сликом градског дома у Нојкелну: 8 пф. црвено-неранцаста (наместо сиве).

НЕМАЧКА ИСТ.

1) 3. I. 1959. — За 83 рођендан В. Пика, с његовом сликом: 20 пф. црвена

2) 15. I. 1959. — За 40 годишњицу смрти Розе Луксембург и Карла Либкнехта: 10 пф. плаво-зелена и црна (Роза Луксембург говори радницима) и 20 пф. смеђе-црвена и црна (Карло Либкнехт говори радницима).

3) —. III. 1959. — За 150 годишњицу рођења композитора Ф. Менделсона: 10 пф. тамно-зелена на светло-плавој основи (са једног концерта у Лајпцигу), 20 пф. тамно-плава на светло-плавој основи (прво извођење италијанске симфоније).

НЕПАЛ

10. XII. 1958. — За десетогодишњицу Декларације о правима човека: 6 нп. жута (радио станица).

НИКАРАГУА

— XII. 1958. — За освећење палате УНЕСКО у Паризу: а) за обичну пошту: (све слике у правоугаоном оквиру): 10 ц. ружичаста и ултрамарин (амблем ОУН и глоб), 15 ц. плава и ружичаста (поглед из ваздуха на палату), 25 ц. зелена и смеђа (амблем организације УНЕСКО), 40 ц. неранцаста и црна (палата и Ајфелова кула), 45 ц. плава и јоргованасто-ружичаста (као 25 ц.) и 50 ц. смеђа и зелена (као 10 ц.); — б) за ваздушну пошту: (све слике у медаљону): 60 ц. ружичаста и плава (поглед из ваздуха на палату), 75 ц. зелена и смеђа (амблем организације УНЕСКО), 90 ц. смеђа и зелена (палата и Ајфелова кула), 1 Ц. плава и ружичаста (амблем ОУН и глоб), 3 Ц. неранцаста и црна (као 90 ц), 5 Ц. јоргованасто-ружичаста и плава (као 75 ц.); — в) Два блока: један са свих 6 марака за обичну пошту, други са свих 6 вредности за ваздушну пошту.

НОВИ СЕЛАНД

2. III. 1959. — За стогодишњицу провинције Марлборуг: 2 п. зелена (једрењак „Ендивур“ капетана Кука), 3 п. плава (укрцавање вуне), 8 п. смеђа (извлачење соли).

НОРВЕШКА

2. II. 1959. — За стогодишњицу норвешког антиалкохоличког друштва, са сликом оснивача Асбјорна Клостера: 45 о. смеђа.

ПАНАМА

— XII. 1958. — У спомен папе Пија XII: а) за обичну пошту: 3 ц. смеђе-жута (опат Пачели); — б) за ваздушну пошту: 5 ц. љубичаста (кардинал Пачели), 30 ц. ружичасто-јоргованаста (Пије XII с папском тијаром),

50 ц. сива (Пије XII благосиља вернике); — в) блок са све 4 вредности, незупчан.

ПОЉСКА

3. I. 1959. — Спортови: 40 гр. азурна и ултрамарин (једриличарство), 60 гр. неранцаста и љубичаста (стрелаштво), 95 гр. зелена и смеђе-љубичаста (ногOMET) и 3 зл. зелена и плава (јахање).

РУМУНИЈА

1) 9. XII. 1958. — За III омладинску спартакијаду: 1 л. смеђе-црвена (омладинац у трку).

2) 10. XII. 1958. — За десетогодишњицу школске реформе: 55 б. ружичаста (омладинац свира у трубу).

3) 16. XII. 1958. — За 40 годишњицу радничке побуне од 13. XII. 1918: 55 б. карминаста и ружичаста (у руди уздигнута развијена застава)

4) 27. I. 1959. — За стогодишњицу уједињења Молдавије и Влашке, из кога је створена кнежевина Румунија, чији је први кнез био Александар I Куза, с његовом сликом: 1.75 л. мутно-плава.

С.А.Д.

1) 14. II. 1959. — За стогодишњицу државе Орегон: 4 ц. плаво-сива.

2) 25. II. 1959. — „Шампион слободе“ — Јозе де Сан Мартин; две вредности с његовом сликом: 4 ц. плава и 8 ц. плава, црвена и окераста.

САН МАРИНО

12. II. 1959. — За ваздушну пошту, са сликама птица: 5 л. зелена и смеђа (галеб), 10 л. плава и смеђа (соко), 15 л. црвена, зелена и жута (дивља патка), 120 л. црвена, жута и смеђе-јоргованаста (голуб) и 250 л. зелена, жута и црна (ласта).

САРСКА ОБЛАСТ

6. III. 1959. — За 500 годину рођења Јакоба Фугера (као код Зап. Немачке) 15 фр. црвена црна и сива.

СИРИЈА

2. I. 1959. — За Дан поште (као марка за Египат у броју 1—2 под 8); 20 + 10 п. зелена, црна, црвена и златна.

СССР

1) —. XII. 1958. — Две нове вредности главних градова совјетских република: 40 к. смеђе-црна (Минск, главни град Белорусије) и 40 к. карминаста (Кијево, главни град Украјине)

2) —. —. 1958. — Цивилно ваздухопловство: 20 к. ултрамарин, црвена и црна (авион типа ИЛ. 14), 40 к. плава, црвена и црна (ГУ 114) и 40 к. плаво-зелена, црвена и црна (ГУ 104).

3) —. —. 1958. — У спомен песника Серг. Јесењина, са његовом сликом: 40 к. вишебојна.

4) 12. XII. 1958. — У спомен Григорија Ордоникиде, с његовом сликом: 40 к. сиво-плава, маслинаста и смеђа-црна.

5) —. XII. 1958. — За 350 годишњицу рођења књижевника Џона Милтона: 40 к. смеђа. НАЛОГ 737 — 14. 4. — ФИЛАТЕЛ. — Марчетић

6) 23. XII. 1958. — Са сликом турског песника Фузули, рођеног у Азербејџану: 40 к.

7) 23. XII. 1958. — За општи попис становништва (од 15 до 22 јануара): 40 к. жута, црна, црвена и сиво-плава (амблем), 40 к. са више боја (попис).

8) —. XII. 1958. — За стогодишњицу рођења Елеоноре Дусе, са њеном сликом: 40 к. плава и сива.

9) — XII. 1958. — За стогодишњицу смрти природњака и педагога К. Ф. Рулијеа: 40 к. плава.

10) — XII. 1958. — Главни градови совјетских република: 40 светло-зелена (Таљин у Естонији), 40 к. неранцасто-црвена (Вилнус у Литавској), 40 к. плаво-љубичаста (Баку у Азербејџану) и 40 к. маслинасто-жута (Кишењев у Молдавији).

11) — XII. 1958. — Друга вредност свесавезне изложбе: 40 к. вишебојна (атомски ледоломац „Лењин“).

12) — XII. 1958. — За 40 годишњицу белоруске совјетске републике: 40 к. вишебојна (споменик Лењину у Минску).

13) 3. I. 1959. — Спомен издање на пуштање „Солника“: 1 Р. ултрамарин, плава, црвена и жута.

14) 7. I. 1959. — За совјетску индустриску изложбу: 60 к. вишебојна (теретни воз).

15) 20. I. 1959. — За XXI партиски дан комунистичке партије Совјетског савеза три марке вишебојне: 40 к. (Лењинава слика изнад Кремља), 60 к. (група радника пред уставом на Волги) и 1 Р. (спутник и ракета иа месец изнад Кремља).

16) — I. 1959. — Допунска вредност издању са летилицама: 2 Р. пурпурна, црно-смеђа и црвена (ИЛ 18 испред зем кугле).

17) — I. 1959. — За 350 годишњицу рођења италијанског физичара Торичелија, са његовом сликом: 40 к. зелена и црна.

18) — I. 1959. — За стогодишњицу теорије дарвинизма: 40 к. плава и сепија (слика Дарвина).

19) — I. 1959. — За шампионат клизања на леду у Свердловску, са сликом клизача: 25 к. плава, црвена и сива; 40 к. плава и сива.

20) — II. 1959. — За стогодишњицу рођења микробиолога Гамелаја: 40 к. опекаста и црна (слика Гамелаја).

21) — II. 1959. — За стогодишњицу рођења јеврејског списатеља Шалома Алекхема, са његовом сликом: 40 к. смеђа.

22) — II. 1959. — За спомен успеха совјетских кошаркаша у Чилеу: 1 Р. смеђе-црвена и сепија (марка из 1954 године са новим претиском).

ТОГО

1) 15. I. 1959. — Прекоморска флора: 5 фр. плава, неранцаста, црвена и зелена; 20 фр. црна, жута и зелена.

2) 15. I. 1959. — Нови тип авионске марке с новом легендом REPUBLIQUE DE TOGO: 25 фр. плава, зелена и гранатна.

ГУНИС

2. III. 1959. — О 25 годишњици партије Нео-Дестур: 5 м. смеђе-црвена и светло-смеђа (симбол. композиција), 10 м. тамно-зелена, светло-зелена и црвена (амблем „Конгреса победе“, одржаног пригодном 25 годишњице партије), 20 м. плава (Бургиба у изгнанству у Борц-ле-Бефу 1934 године) и 30 м. светло-зелена, црно-зелена и смеђе-жута (попрбје Бургибе из истог времена).

ТУРСКА

1) 10. I. 1959. — За 25 годишњицу пољопривредног факултета на универзитету у Анкари: 25 к. љубичаста и жута (значка факултета).

2) 15. I. 1959. — За 75 годишњицу лицеја у Истамбулу: 75 к. жута и црна (црна табла и амблем школе).

ФИЛИПИНИ

1) 11. I. 1959. — Марка са сликом М. де Пилар, с претиском 1 ц на 5 ц црвена

2) 21. I. 1959. — За 60 годишњицу устава прокламованог у цркви у Барасоаину 1898 године; две марке са сликом цркве и грба провинције Булакан, у којој је дат највећи отпор Шпанији: 6 ц. зелена и 20 ц. црвена.

3) 3. II. 1959. — За 15 годишњицу ослобођења Маниле; две добротворне марке из серије „Ветерани“ са претиском: 1 ц. на 2 + 2 ц. црвена и 6 ц. на 4 + 4 ц. љубичаста.

4) 9. II. 1959. — Поводом ступања на снагу новог устава издате 2 марке с развијеном националном филипинском заставом, у црвеној, плавој и златној боји: 6 ц. и 20 ц.

ФОРМОЗА

25. XII. 1958. — За десетогодишњицу устава; 4 вредности с истом сликом: 40 ц. зелена, 50 ц. смеђе-љубичаста, 1.40 Д. црвена и 3.50 Д. плава.

ФРАНЦУСКА

1) 5. I. 1959 — Прва издата марка у овој години, у вези промене пошт. тарифе: 25 фр. црвено-неранцаста (тип „Републике“).

2) 12. I. 1959. — Друга марка издата из истог разлога као под 1): 10 фр. зелена (тип пољопривредне раднице).

3) 26. I. 1959. — У броју 1—2 објављена марка за 150 годишњицу „академске палме“ није издата са вредношћу 12 фр., већ са 20 фр. црна, гранатна и љубичаста.

4) 2. II. 1959. — О стогодишњици рођења Шарла де Фуко, с његовом сликом: 50 фр. смеђе-јоргованаста, наранцаста и плава.

5) 10. II. 1959. — Три франко марке издате услед промене пошт. тарифе: 30 фр. зелена (слика досадашње марке од 10 фр. — Јелисејска палата), 85 фр. смеђе-црвена (слика досадашње марке од 65 фр. — Евијан ле Бен) и 100 фр. љубичаста (тип садашње марке од 8 фр. — Гваделуп).

6) 14. II. 1959. — На место објављене у бр. 1—2 марке за ваздушну пошту од 100 фр. издата је, због промене поштанске тарифе, марка од 300 фр. зеелна и плава, са сликом авиона МС 760.

ХАИТИ

1) 5. XII. 1958. — За десетогодишњицу Декларације о правима човека: а) за обичну пошту: 25 ц. маслинаста (карта Хаитија); — б) за ваздушну пошту: 50 ц. црвена и плава (заставе Хаитија и ОУН).

2) 28. II. 1959. — За успомену на папу Пија XII: а) за обичну пошту: 10 ц. смеђе-маслинаста и плава (Пије XII и деца), 50 ц. смеђа и сиво-зелена (Пије XII при молитви) и 2 Т. сиво-смеђа и црвена (Пије XII при благосиљању верних); — б) за ваздушну пошту: 50 ц. јоргованасто-ружичаста и окераста (као 10 ц. за обичну пошту), 1.50 Т. сепија и окераста (тип 50 ц.) и 2.50 Т. сиво-плава и јоргованасто-ружичаста (тип 2 Т.).

ЧЕХОСЛОВАЧКА

1) 27. II. 1959. — За IV национални конгрес пољопривредних кооператива: 30 х. црвена и плаво-зелена, са значком конгреса и с пригодним и пропагандним текстом; 60 х. плава и жута са сликом двојице радника из индустрије и пољопривреде, са значком изнад њих.

2) 23. III. 1959. — За десетогодишњицу Декларације о правима човека: 60 х. зелена (једнакост раса), 1 кчс. смеђа (мир људима) и 2 кчс. плава (ослобођење колонијалних народа).

TRAŽE RAZMENU:

ULBRICH JAN, ul. Skaryszewska 10/25,
WARSAWA — Polska. Кореспон,
Пољски, енгл. немачки.

БАБАШКИН Е. И. Ново Московскаја
улица 40 А кв. 5, МОСКВА 1 75. тра-
жи етикете шибца, Коресп. франц.
немач. есперанто.

ŽELI PARTNERA IZ JUGOSLAVIJE
Erns Möller Weissensee/Thür. Thomas
Mann-Str. 7 Deutschland.

ЖЕЛИ РАЗМЕНУ МАРАКА СССР. —
ЧЕЉАБИНСК, ул. Пушкина 62, кв. 25
Шишков Евгение.

Auohrej Wielgosz LUBLIN. — Langi-
ewicza 17. bl. „D” Poljsko. — traži sport,
floru, faunu. Piše poljski, ruski, ne-
mački.

Feirnando Casciola — Vi A. Volta 28,
FOLIGNO (Italia).

Josef a Pavel Špik filateliste. — CHLU-
MEC N/CILDLINOU. Paleckeho čp. 40/
III. Czechoslovakia.

Antonio Mercado Ir. — Zapiro No. 78, Co-
lonia Estrella. Mexico 14. D.F.

Hors Schlumbach. — Britzwal — kerstr.
3. — Wittstock/Dosse. — D.D.R.

Ulbrich Jan. — Ul. Skaryszewska 10/25. —
Warszawa.

Heinz Theurich. — Schlieben — str. 17.
ZITTAU. — D.D.R.

J. Prusak. — Nalepkova 36. KOŠICE. —
ČSR.

ОГЛАСИ

CENE OGLASA:

Cela strana	10.000.— din.
Pola strane	6.000.— din.
Četvrtina strane	3.500.— din.
Osmina strane	2.000.— din.
Šesnaestina strane	1.000.— din.

ANNONCES:

1/1 page	US \$	30.—
1/2 page	US \$	15.—
1/4 page	US \$	10.—
1/8 page	US \$	6.—
1/16 page	US \$	3.—

MALI OGLASI: Svaki započeti red 20 din.
Najmanje 100 dinara.

MASSENWARE — KOLIČINKE

Jugoslavije, kao i celog sveta kupujem.
Plaćam dobre cene! KRAKOVSKI ALA-
JOŠ. Bačka Topola, Pošt. fah 47.

TAKSENE MARKE

Srbije, Crne Gore, Bosne i Hercegovine,
biv. Jugoslavije, sva okupaciona izdanja,
STT „B” i sva samoupravna izdanja (obla-
sti, okruzi, banovine, srezovi, gradovi i
opštine) — KUPUJEM ili ZAMENJUJEM
za poštanske marke.

Dimitrije B. Spajić,
12, ul. Lomina
BEOGRAD III.

„FISCALIST”

adresar za skupljače fiskalnih maraka.
U svom časopisu „Relations et Amitiés”
donosi članke o srpskim taksenim mar-
kama: U broju 132 „Timbres fiscaux du
Royaume de Serbie munis du mono-
gramme de controle „KCP”, u broju 134
„Timbres fiscaux du Royaume de Serbie
pour jeux de cartes et domino”.

J. G. Borremans,
98, Digue de Mer
OSTENDE, Belgique.

THE AMERICAN REVENUE ASSOCIATION

— društvo skupljača fiskalnih maraka —
Izdaje mesečni časopis „The American
Revenuer”. 700 članova iz celog sveta.

John S. Bobo,
2318 Augusta Blvd
CHICAGO 22, Illinois, U.S.A.

NUMISMATIST

adresar za razmenu svih objekata numi-
zmatike.

Izlazi kao prilog lista „Relations et Ami-
tiés”, koji neprekidno izlazi već 35 godina.

J. G. Borremans,
98, Digue de Mer
OSTENDE, Belgique.

PHILLUMENIST

adresar za razmenu etiketa sa žižica.
Donosi adrese skupljača iz svih zemalja.

J. G. Borremans,
98, Digue de Mer
OSTENDE, Belgique.

Zadružna trgovinska

**AGENCIJA
VOJVODINA**

Novi Sad

Telefoni: 40-97, 44-18, 42-00, 46-41, 49-65,
43-93, 49-63, 45-30, 43-20, 48-10,
49-20, 36-41, 36-42, 39-87, 48-30,

Telegram: „TRGOAGENCIJA“ Novi Sad

Tek. račun: $\frac{151-11}{1-136}$

Ulica Narodnih Heroja 3/1
Poštanski fah 9

posreduje u prometu:

Svih drvnih asortimana; — Sve vrste industrijske robe; — Sve vrste građevinskog materijala i sanitarnog uređaja; — Svih proizvoda prehrambene industrije.

UZ NAJNIŽU POŠREDNIČKU PROVIZIJU

kao generalni zastupnik plasira proizvode:

„Fagram“ — Smederevo; — Tovarnu poljodjeljskih strojev Maribor — Tezno; — Industrija i kovnica „Orešković Marko“ — Zagreb; — „Grmeč“ industrija bitumenskih proizvoda — Beograd

kao poslovni opunomoćenik prodaje proizvode:

„ITM“ industrija traktora i mašina Beograd; — Fabrika mašina „Ivo Lola Ribar“ Železnik kod Beograda; — Tovarna lesovinskih plošč — Ilirska Bristrica — Slovenija.

**UZ TVORNIČKE PRODAJNE USLOVE,
BEZ IKAKVE NAPLATE PROVIZIJE**

**PRE NEGO ŠTO SE ODLUČITE NA KUPOVINU
ZATRAŽITE PUTEM TELEFONA ILI PISMENO
NAŠU PONUDU BEZ OBAVEZE NA KUPOVINU.**

TRGOVINSKO PREDUZEĆE
NOVI SAD
Bulevar Maršala Tita broj 6

Kao generalni zastupnik „ZMAJ“-a
Industrije poljoprivrednih mašina Zemun
I „POBEDA“ Fabrike polj. maš. Novi Sad

PROJEKTUJE:
I ISPORUČUJE KOMPLETNE MLINO-
VE SVIH KAPACITETA KAO I
POJEDINAČNE MAŠINE

Poslovnica za tehnički materijal
ulica Jugoslovenske Narodne Armije 24
raspoložuje celokupnim asortimanom
materijalom za građevinsku industriju
kao i svim vrstama kvalitetnog čelika
i obojenih metala

»Mlinotehna«

• G v o ž d j a r .

TRGOVAČKO
PREDUZEĆE
NA VELIKO
NOVI SAD
Narodnih heroja 18
Telefoni: 46-36
46-37
46-38

*N*udi maloprodajnoj trgovinskoj mreži na teritoriji FNRJ svu gvoždarsku robu po najpovoljnijim cenama i uslovima.

Naročito smo sortirani sa biciklima i delovima za bicikle.

Uvoznici smo grane;
114 i 117 široke potrošnje.

Za sve potrebe obratite nam se lično ili pismeno a koje ćemo izvršiti na Vaše zadovoljstvo.

• У З О Р •

Р О Б Н А   К У Ћ А   —   Н О В И   С А Д

Т е л е ф о н и : 21-05 38-76

Обавештава цењене по-
трошаче да је отворен
други део Робне куће у
бившим просторијама
продавнице „М Е Т Е О Р“
Његошева 2 — Н О В И С А Д

**РАДИО АПАРАТИМА
ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКОМ РОБОМ
ТЕРМИЧКИМ АПАРАТИМА
МОТОР БИЦИКЛОВИМА
БИЦИКЛОВИМА И ДЕЛОВИМА
ЗА БИЦИКЛЕ
МУШКОМ И ЖЕНСКОМ
КОНФЕКЦИЈОМ
МУШКИМ И ЖЕНСКИМ
РУБЉЕМ
СВЕ ВРСТЕ ТРИКОТАЖЕ
СВЕ ВРСТЕ ЧАРАПА И ДРУГЕ
ГАЛАНТЕРИСКЕ РОБЕ**

**ПОСЕТИТЕ НАС, БЕЗ ОБАВЕЗЕ
НА КУПОВИНУ И УВЕРИТЕ СЕ
У ВЕЛИКИ ИЗБОР РОБЕ**

**Н О В О   О Т В О Р Е Н И   Д Е О
Р О Б Н Е   К У Ћ Е   „У З О Р“
П Р О Д А Ј Е   Р О Б У   И   Н А
П О Т Р О Ш А Ч К И   К Р Е Д И Т**

• У З О Р •

Н О В И   С А Д

FABRIKA POLJOPRIVREDNIH MAŠINA **„POBEDA“**

NOVI SAD — PETROVARADIN

Telefoni: 71-89, 71-74, prodajno odelenje Novi Sad,
Temerinska br. 1, Telefon: 26-56, Servisna služba
Novi Sad. Temerinska ulica broj 1, Telefon: 34-28

P R O I Z V O D I :

Poljoprivredne sprave, mašine i uređaje,
Mlinske mašine i uređaje u kooperaciji sa fabrikom
„Zmaj“ — Zemun po licenci firme „OCRIM“ — Italija.
Pekarske mašine i uređaje u kooperaciji sa predu-
zećem „FAM“ i „Elektrostroj“ Novi Sad, po licenci
firme ANTONELLO ORLANDI Italija.

Fabrika daje za svaku mašinu garanciju za jednu sezonu

„POBEDA“

FACTORY FOR AGRICULTURAL MACHINES

NOVI SAD — PETROVARADIN, YUGOSLAVIA

Phones: 71-89, 71-74, Sales department: Novi Sad.
Temerinska 1 Phone: 26-56

P R O D U C E S :

Agricultural machines and farming equipment machinery and equipment for mills in cooperation with „ZMAJ“, manufacture of machines in Zemun (Yugoslavia), under patents of Messrs „OCRIM“ Italy. Machines and equipment for mechanical bakeries in cooperation with Messrs. „FAM“ and „ELEKTROSTROJ“, in Novi Sad, under licences of Messrs ANTONELLO ORLANDI Italy.

Exports of machines and farmers equipment to the Near and Far East. Prospectuses and price lists on request!